

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม

และ ความต้องการพัฒนาฝีมือ

ของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

		ว 331.794 ป1711ค 2542
33A116937		
Title : ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช		

ประดุจฤดี สารสิทธิ์

เลข	331.794
เรียก	ป1711ค
หนังสือ	2542
เลขทะเบียน	116937
วัน เดือน ปี	18 มิ.ย 2542

ชื่อเรื่อง ✓ ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของ
แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย ✓ ประจตุกิติ สารสิทธิ์

ปีที่ทำวิจัย / พ.ศ. 2542

บทคัดย่อ

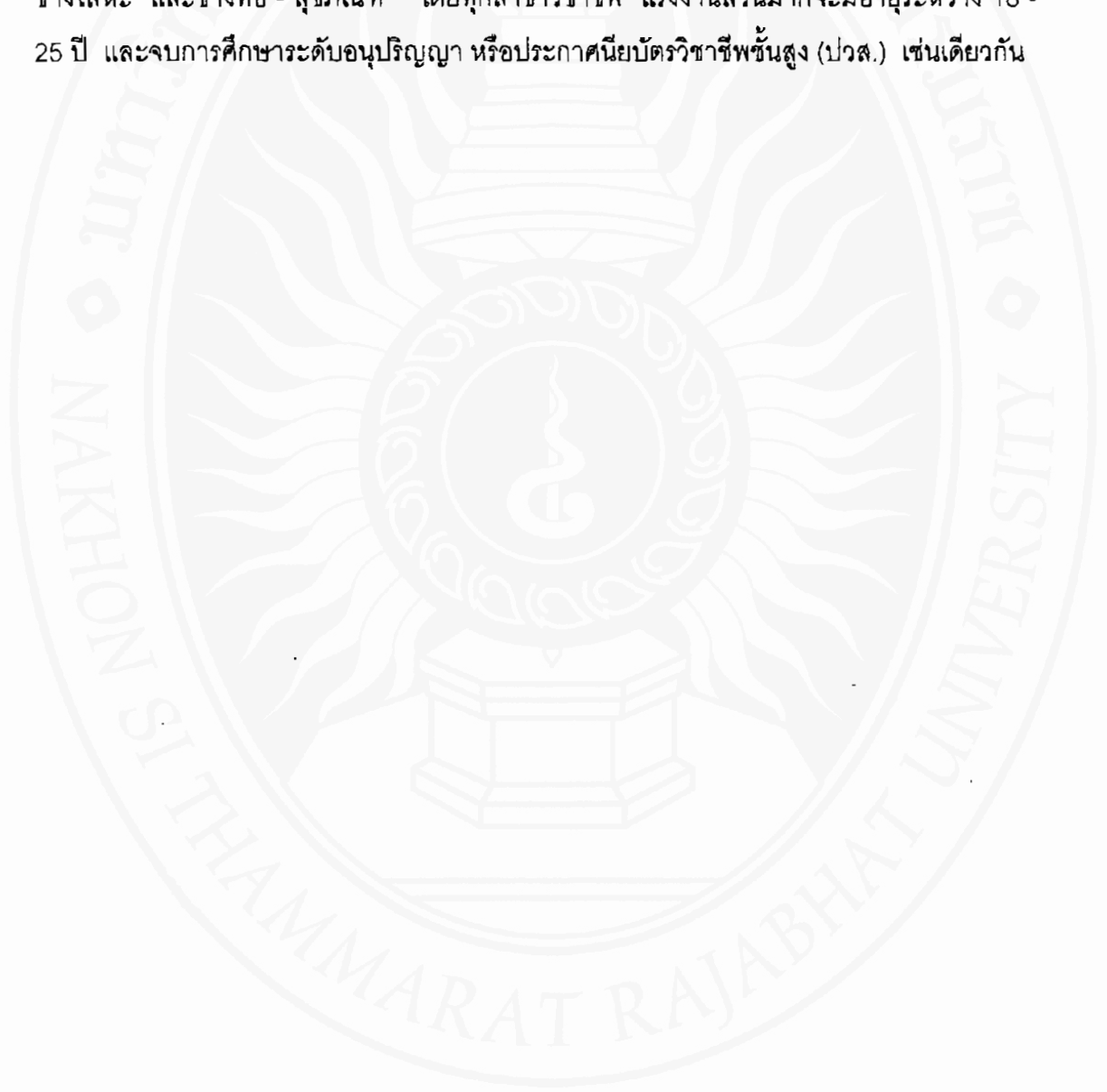
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสัมภาษณ์แรงงานที่ทำงานทำในโรงงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งเลือกแบบเจาะจงเฉพาะแรงงานที่ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า แรงงาน เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 86 คน ซึ่งส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง ต้องการหางานทำเพราะปัจจุบันยังไม่มียานทำ โดยแรงงานส่วนใหญ่ มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาคือช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างปูน - คอนกรีต และช่างท่อ - สุขภัณฑ์ ตามลำดับ

ด้านความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ของแรงงานในพบว่า แรงงานมีความต้องการประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 5 สาขาวิชาชีพ จากการสำรวจ 11 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างเครื่องกลโรงงาน และช่างโลหะ โดยทุกสาขาวิชาชีพ - แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ความต้องการพัฒนาฝีมือทางด้านทักษะวิชาชีพทางอุตสาหกรรม ของแรงงาน พบว่า แรงงานมีความต้องการพัฒนาฝีมือทางด้านทักษะในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 5 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ช่างยนต์

ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ และช่างก่อสร้าง โดยทุกสาขาวิชาชีพ แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ส่วนความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม พบว่า แรงงานมีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 6 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ และช่างท่อ - สุขภัณฑ์ โดยทุกสาขาวิชาชีพ แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เช่นเดียวกัน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
	ความสำคัญของการวิจัย.....	2
	ขอบเขตของการวิจัย.....	2
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2	เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
	พัฒนาการของอาชีพและการเลือกอาชีพ.....	4
	การจัดระดับวิชาชีพ.....	11
	อาชีพทางช่างและอุตสาหกรรม.....	11
	โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน.....	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
	การศึกษาเพื่อประมวลกรอบความคิดในการวิจัย.....	28
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	28
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..	29
	ระยะเวลาและสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4	ผลการศึกษา.....	31
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล.....	31
	ตอนที่ 2 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม.....	35
	ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน.....	41
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	53
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
สรุปผลการศึกษาวิจัย.....	54
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	56
เอกสารอ้างอิง.....	58
ภาคผนวก.....	61

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กำลังแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ ในปี 2537 – 2539.....	18
2	จำนวนประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำของภาคใต้ ในปี 2539 จำแนกตามอาชีพ และเพศ.....	20
3	สถิติการจัดหางานของภาคใต้ ของปี 2539 จำแนกตามจังหวัด.....	21
4	ความต้องการแรงงานฝีมือทางช่างหรือผู้ปฏิบัติการในการบวนการผลิต เพิ่ม ของสถานประกอบการ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 -- 2544).....	22
5	ข้อมูลส่วนบุคคลของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช.....	32
6	ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงาน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ.....	36
7	ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงาน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ.....	37
8	ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงาน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด....	39
9	วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการฝึกทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามเพศ.....	41
10	วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการฝึกทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามอายุ.....	42
11	วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการฝึกทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด.....	44
12	วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการความรู้ทางทฤษฎี เพิ่มเติม จำแนกตามเพศ.....	46
13	วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการความรู้ทางทฤษฎี เพิ่มเติม จำแนกตามอายุ.....	48

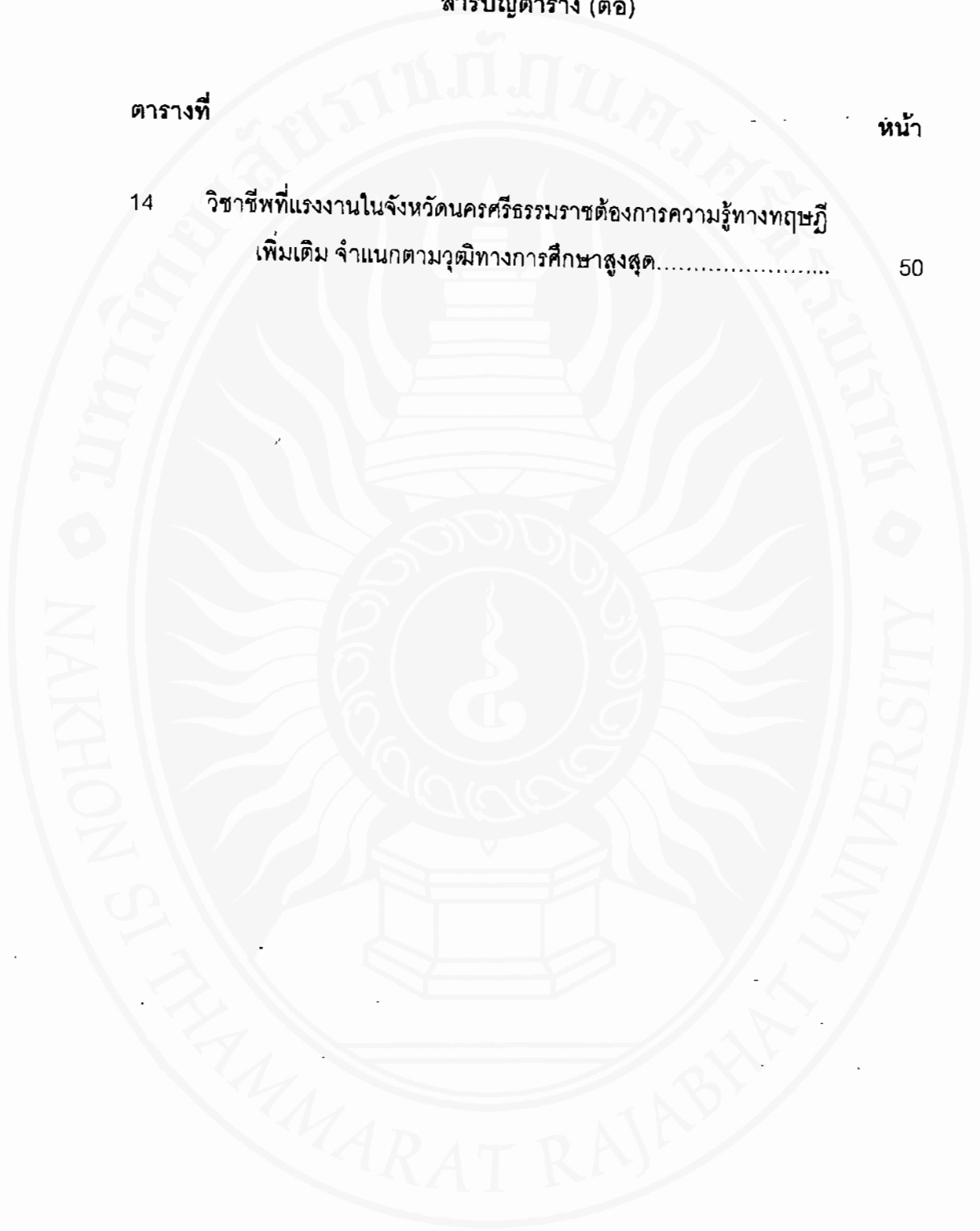
สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 14 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการความรู้ทางทฤษฎี
เพิ่มเติม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด.....

50

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานของประเทศไทย ในปี 2539.....	17
2	โครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานของภาคใต้ ในปี 2539.....	19

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

จากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการปลดคนงานมาก ทำให้แรงงานที่ว่างงานส่วนหนึ่ง กลับภูมิลำเนาเพื่อหางานในท้องถิ่นทำ นอกจากการทำอะไรทำสวน ซึ่งมีรายได้น้อยแล้ว การประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพที่ตนถนัดเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวเป็นความต้องการของบุคคลหรือแรงงานว่างงานทั่วไป แต่จากสภาพปัจจุบัน สิ่งที่พบคือมีแรงงานผู้ว่างงานจำนวนมาก ซึ่งนอกจากภาวะการเลิกจ้างแล้ว ยังมีแรงงานใหม่ที่จบการศึกษาและเข้าสู่ตลาดแรงงานมาก ดังเช่นในปี พ.ศ. 2539 มีแรงงานใหม่ที่จบการศึกษาระดับต่างๆ และเข้าสู่ตลาดแรงงานถึง 291,925 คน¹ แต่จากผลการศึกษาความต้องการแรงงานฝีมือในช่วง พ.ศ. 2540 – 2544 พบว่ามีการจ้างงานต่ำกว่าความต้องการของผู้จ้าง² ดังเช่นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวนการจ้างงานสูงเป็นลำดับที่ 4 ของภาคใต้ คือมีการจ้างงาน 16,806 คน แบ่งเป็นช่าง 12.7% พนักงาน 43.2% และกรรมกร 44.1% แต่มีตำแหน่งว่างงานในปี พ.ศ. 2539 ถึง 24,680 คน ทั้งที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมีกำลังแรงงานในปี พ.ศ. 2539 ถึง 24,750 คน³ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแรงงานไม่ทราบความต้องการของผู้จ้าง ไม่มีแรงงานที่มีความสามารถในสาขาวิชาชีพที่ผู้จ้างต้องการ หรือแรงงานมีความสามารถไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้จ้าง

ดังนั้นหากรู้ความต้องการของผู้จ้าง และพัฒนาฝีมือ ความรู้และความสามารถของแรงงานให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้เดิมของแรงงาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้จ้างแล้ว จะช่วยให้แรงงานมีความรู้ และทักษะฝีมือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของปริมาณแรงงานทางอุตสาหกรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อรู้ทักษะวิชาชีพทางอุตสาหกรรมที่แรงงานต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะฝีมือ ทั้งนี้ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการพิจารณาการจัดหลักสูตรการสอนเพื่อสร้างบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงาน อีกทั้งจัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานที่มีอยู่ เพื่อให้ได้แรงงานที่มีฝีมือ รองรับความต้องการแรงงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่มีการสำรวจพบว่า⁴ ภาคใต้มีความต้องการแรงงานในช่วงปีดังกล่าว เฉลี่ยปีละ 12,214 คน แบ่งเป็นต้องการ

วิศวกรรมและช่างชำนาญงาน 3,375 คน ช่างเทคนิค 7,115 คน ช่างฝีมือ 7,008 คน และช่าง กึ่งฝีมือ 14,411 คน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัด นครศรีธรรมราช
2. เพื่อสำรวจความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความสำคัญของการวิจัย

ภายหลังการดำเนินงานตามโครงการนี้เสร็จ จะได้ข้อมูลสำหรับสถานศึกษาในจังหวัด นครศรีธรรมราชและจังหวัดใกล้เคียงเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และสำหรับสถานศึกษารวมทั้งหน่วยงานของรัฐบาลในการจัดหลักสูตรการสอนระยะสั้นเพื่อ พัฒนาฝีมือแรงงานที่มีอยู่ ให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของแรงงาน และ ความต้องการของผู้จ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ ต้องการงานทำ จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากวิธีเลือกแบบเจาะจง จากแรงงานที่หางานใน งานวัน นัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9-10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เฉพาะผู้ที่ มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
3. ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร 2 ด้านคือ
 - 3.1 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
 - 3.2 ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช หมายถึง บุคคลผู้ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. อาชีพทางอุตสาหกรรม หมายถึง สาขาวิชาชีพ 11 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างกระจก ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างปูน-คอนกรีต ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างเครื่องเรือน ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ
3. ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงาน หมายถึง อาชีพทางอุตสาหกรรมที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติ หรือฝึกทักษะเพิ่มเติม และพัฒนาความรู้ความสามารถทางทฤษฎีในเชิงวิชาการ ในสาขาวิชาชีพทางอุตสาหกรรม

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง X

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการกำหนดกรอบความคิดในหัวข้อต่อไปนี้คือ

1. พัฒนาการของอาชีพและการเลือกอาชีพ
2. การจัดระดับวิชาชีพ
3. อาชีพทางช่างและอุตสาหกรรม
4. โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาการของอาชีพและการเลือกอาชีพ

ซูเปอร์ (SUPER.1957) ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ (Theory of Vocational Development) ซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเลือกอาชีพไว้ 12 ประการ คือ⁴

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) บุคคลแต่ละคนแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจ ทักษะคตติ ค่านิยม นั่นคือ บุคลิกภาพแตกต่างกัน ดังนั้นการเลือกอาชีพจึงแตกต่างกันไปด้วย
2. ความสามารถต่าง ๆ ในตัวบุคคลแตกต่างกัน (Multipotentiality) นั่นคือแต่ละคนมีความสามารถเฉพาะตัวต่างกัน การที่จะเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ย่อมต้องคำนึงถึงความสามารถเฉพาะตัวหลาย ๆ ด้านของตนด้วย
3. ความสามารถเฉพาะของบุคคลในแต่ละอาชีพ (Occupational Ability Pattern) อาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ แตกต่างไปจากอาชีพอื่น คนเราจึงไม่อาจจะประกอบอาชีพที่ตนไม่มีความสามารถเฉพาะในงานอาชีพนั้นได้
4. การเลียนแบบและการปรับตัวให้เข้ากับงาน (Identification of Adjustment) เด็กส่วนมากมักจะเป็นเด็กที่เลียนแบบการประกอบอาชีพจากบิดา มารดา และผู้ใหญ่ในสังคมเสมอ ฉะนั้นถ้าผู้ใหญ่เป็นแบบที่ดี เด็กก็จะปรับตัวเข้างานได้ดี

5. ความต่อเนื่องและการปรับตัว (Continuity of Adjustment) การตัดสินใจเลือกอาชีพจะต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมของบุคคล และสภาพของงานเปลี่ยนไปเสมอตามกาลเวลา และประสบการณ์ใหม่ ๆ

6. ขั้นตอนของพัฒนาการบุคคล (Life Stage) การเลือกอาชีพย่อมเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไปตามขั้นของการพัฒนาการในชีวิตมนุษย์ โดยแบ่งออกเป็นขั้นย่อย ๆ ดังนี้คือ

6.1 ขั้นของการเจริญเติบโต (Growth Stage) เป็นระยะที่หนึ่งของการเจริญเติบโตของเด็ก เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึง 14 ปี

6.2 ขั้นของการสำรวจ (Exploration Stage) เป็นระยะที่บุคคลทำความเข้าใจตนเองและศึกษาบทบาทของผู้ใหญ่ในสังคม ระยะนี้ เริ่มจากอายุ 14-25 ปี

6.3 ขั้นสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) เป็นระยะของการมีงานทำเป็นหลักฐาน การมีครอบครัว มีบทบาทต่างๆ ในสังคม มีบ้านที่อยู่อาศัย ระยะนี้มีอายุระหว่าง 25-45 ปี

6.4 ขั้นของความมั่นคงในชีวิต (Maintenance Stage) เป็นระยะที่บุคคลสร้างครอบครัวได้มั่นคง เจริญรุ่งเรืองในด้านอาชีพ มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานและเน้นความสำคัญของครอบครัว มีบุตรชายหญิงที่เจริญวัยขึ้น ระยะนี้มีอายุระหว่าง 45-65 ปี

6.5 ขั้นของความเสื่อม (Decline Stage) เป็นระยะที่บุคคลเริ่มทำงานในหน้าที่น้อยลง ถ้าเป็นราชการก็ปลดเกษียณไปแล้ว ตำแหน่งในสังคมลดลง พลังทางร่างกายลดลง อาจมีโรคภัยเบียดเบียน ช่วงนี้จะมีอายุ 65 ปี ขึ้นไป

7. รูปแบบของอาชีพ (Career Pattern) รูปแบบของอาชีพย่อมขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจและระดับของสังคม ตลอดจนโอกาสของผู้ประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพบางอย่างต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ แต่อาชีพบางชนิดก็ไม่ต้องเปลี่ยนงาน

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทาง (Development can Be Guided) การพัฒนาอาชีพ การแนะแนวทางให้ถูกต้อง การฝึกฝนงานอาชีพ และการแนะนำให้รู้จักธรรมชาติของงานอาชีพ ช่วยให้มีการพัฒนาด้านอาชีพอย่างเหมาะสมกับผู้ประกอบอาชีพ

9. พัฒนาการด้านอาชีพ เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (Development the Result of Interaction) เช่น การอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ ที่เด็กได้รับมาอันเป็นสิ่งแวดล้อมของเด็กแต่ละคน จะนำไปสู่การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตน ตามที่ตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูมา

10. ความไม่คงที่ของรูปแบบอาชีพ (The Dynamic of Career Pattern) รูปแบบของอาชีพขึ้นอยู่กับระดับของสังคม เศรษฐกิจของบิดา มารดาตลอดจนระดับสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจของเด็กเอง ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงแห่งพัฒนาการของแต่ละคน นั่นคือ ระยะต้น ๆ ของชีวิตจะมีความสนใจในอาชีพเพียงเล็กน้อยแล้วความเข้าใจอันนี้จะเป็นพื้นฐานในการสำรวจอาชีพ การเลือกอาชีพและการสร้างความมั่นคงในอาชีพในช่วงต่อ ๆ ไป

11. ความพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล (Job Satisfaction : Individual Differences) บุคคลจะพึงพอใจในงานนั้นก็ต่อเมื่อได้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ และได้สวมบทบาทที่บุคคลต้องการ ระดับของความพอใจขึ้นอยู่กับความเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองในทุก ๆ ด้านดีอีกด้วย

12. งานคือชีวิต (Work is a way of life) นั่นคืองานเป็นวิถีแห่งชีวิตของบุคคล เมื่อบุคคลสามารถเลือกงานได้ตามความต้องการ บุคคลได้แสดงออกด้านความสามารถ ความสนใจ และค่านิยมในงานนั้นช่วยให้บุคคลมีชีวิตที่เป็นสุขปรับตัวเข้ากับงานนั้นได้

แนวคิดที่สำคัญตามทฤษฎีนี้คือ ซูเปอร์ เห็นว่าความพึงพอใจในงานขึ้นอยู่กับแต่ละคนได้เข้าปฏิบัติงานจริง ๆ เพราะการได้กระทำจริงช่วยให้เขาได้มีโอกาสแสดงบทบาทและสำรวจตนเอง

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักวิชาการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ คือ⁴

ในปี ค.ศ. 1908 แฟรงค์ ปาร์โซ (Frank Parso) ได้อธิบายการเลือกอาชีพไว้ดังนี้ คือ

1. บุคคลจะต้องมีความเข้าใจตัวเองถึงความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความทะเยอทะยาน และอื่น ๆ
2. มีความรู้ถึงความต้องการและสิ่งนำไปสู่ความสำเร็จ ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ รายได้ และสิ่งที่คาดหวังจากงานต่าง ๆ
3. นำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และชนิดของงานมาสัมพันธ์กัน ดูถึงเหตุผล อาศัยข้อทดสอบ การสัมภาษณ์เป็นเครื่องช่วยในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และประสบการณ์ที่ได้รับทำให้สามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กินซเบิร์ก (Ginzberg) ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตาย ที่เป็นลำดับต่อเนื่องกันในแต่ละข้อของกระบวนการ จะมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของอายุของ

แต่ละบุคคล และการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่มุ่งไปข้างหน้า เขากล่าวถึงทฤษฎีเลือกอาชีพไว้ว่า

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะไม่ย้อนกลับหลัง
3. การเลือกอาชีพจะเป็นการผสมผสานระหว่างความสามารถ ความสนใจ และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

นอกจากนี้ กิซเบอร์ก และคณะได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. การเลือกอาชีพของคนเราไม่สามารถกำหนดเป็นทฤษฎีหรือหลักเกณฑ์ที่แน่นอน แต่อาจกล่าวได้ว่าการเลือกอาชีพเป็นการตัดสินใจโดยบังเอิญ
2. กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นไปตามลำดับขั้นต่อไปนี้
 - 2.1 ขั้นเพื่อฝัน เริ่มตั้งแต่เด็กอย่างเข้าวัยรุ่น เด็กเริ่มคิดถึงอาชีพที่ตนปรารถนา เมื่อโตขึ้น ขั้นนี้เด็กยังไม่สามารถประเมินความสนใจ ความสามารถของตนเองและยังไม่คำนึงถึงว่าเราได้ทำงานอาชีพที่คาดหวังไว้หรือไม่ แต่เป็นการเพื่อฝันส่วนตัว
 - 2.2 ขั้นทดลองและไตร่ตรองหาเหตุผล เด็กจะเริ่มทำความเข้าใจกับปัญหาอาชีพที่ตนปรารถนาในอนาคต และเริ่มทดลองหาประสบการณ์จากงานที่คิดไว้
 - 2.3 ขั้นตัดสินใจ เด็กเริ่มใช้เหตุผลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้มากขึ้น เขาจะเริ่มเข้าใจที่เขาปรารถนาใช้ว่าจะบรรลุผลเสมอไป ขั้นนี้เด็กจะรู้จักสำรวจตัวเอง คำนึงถึงความสนใจ ค่านิยม ลดระดับความหวังลงให้ได้สอดคล้องกับความสามารถได้ดีขึ้น จะเริ่มตัดสินใจเลือกจริงในขั้นนี้ โดยคำนึงถึงโอกาส ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของงานเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อช่วยในการตัดสินใจ
3. กระบวนการเลือกอาชีพ เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่อายุ 6 - 7 ปี แต่จะเป็นแบบแผนมากขึ้นเมื่ออายุ 10 ปี ขึ้นไป
4. การตัดสินใจเลือกอาชีพ เกิดจากความสนใจและวิสัยสามารถของบุคคลที่มีต่ออาชีพนั้น
5. อาชีพที่ต้องการฝึกฝนเฉพาะ และมีค่าตอบแทนสูงเมื่อคนเราได้เลือกอาชีพนี้ และได้เข้าทดลองหาประสบการณ์แล้ว โอกาสที่เราจะผิดเปลี่ยนงานใหม่ย่อมมีน้อยลง

ตามความคิดของทฤษฎีนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และทฤษฎีว่าด้วยบุคลิกภาพเป็นอย่างดี

แซมเลอร์ (Samler) ได้เสนอแนะการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

1. คนเรามีความสามารถที่จะตัดสินใจต่อปัญหาตนเองได้ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนได้กระทำเอาไว้เอง
2. คนเราปรับตัวด้านอื่นได้ดี การปรับตัวด้านการทำงานก็ไม่ยาก
3. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพต้องประมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่เป็นประโยชน์สามารถช่วยให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นเพียงพอแก่การตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. เงื่อนไขของงานแต่ละงานไม่เหมือนกัน การตัดสินใจเลือกต้องอาศัยความรู้ และความเข้าใจเงื่อนไขของตนดังกล่าว

บิลล์ (Brill) กล่าวว่า โดยปกติคนเราไม่ต้องการคำแนะนำหรือข้อคิดเห็นในการเลือกอาชีพ เพราะเขาทำได้เองว่างานใดที่เขาควรปฏิบัติได้ดีที่สุด และความสนใจกล่าวคือ คนเรามีความฉลาดพอที่จะตัดสินใจเลือกได้ด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากคนโง่ แม้จะได้คำแนะนำเพียงใดก็อาจผิดหวังจากการตัดสินใจเลือกของตน

คลาร์ค (Clark) กล่าวถึงการเลือกอาชีพตามทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์ว่า รายได้เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจเลือกอาชีพของตน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอาชีพด้วย

ฮอปป์อริค (Hoppock) ได้กล่าวว่าบุคคลที่จะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนเองได้มากที่สุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต เขาเน้นถึงความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและลักษณะนิสัย เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลทางอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเลือกได้อย่างถูกต้องและประสบผลสำเร็จ ส่วนด้านความพอใจในอาชีพนั้น โฮปแลนด์ (Hobland) มีความเชื่อว่าการเลือกอาชีพและความพอใจในอาชีพของบุคคล มีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ บุคคลย่อมแสวงหาอาชีพที่เปิดโอกาสให้เขาได้ใช้ทักษะและความสามารถ ที่แสดงออกถึงทัศนคติและค่านิยม เพื่อให้มีบทบาทที่เหมาะสมสอดคล้องกันระหว่างบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของงานแต่ละชนิด นอกจากนี้ ฮอปป์อริค มีความเห็นว่า หลักการเลือกอาชีพของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากการเปลี่ยนแปลงนั้นสามารถสนองความต้องการของเขาได้มากขึ้นและดีขึ้น

เฟลเลอร์ (Farer) ได้อธิบายถึงการเลือกอาชีพในแง่ของบุคลิกภาพและความต้องการทางอารมณ์ของบุคคลไว้ดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพเพราะแรงกระตุ้นทางอารมณ์ ความรู้สึก เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ไม่มีเหตุผล และไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน
2. จิตไร้สำนึกเป็นตัวกำหนดให้คนเลือกอาชีพได้ โดยตนเองก็ไม่อาจรู้ได้ว่าเหตุใดจึงเลือกอย่างนั้น และจิตใจไร้สำนึกจะเกิดได้เนื่องจากคนมีความสนใจและได้เห็นแบบอย่างจากผู้อื่น อยู่เสมอ
3. ความสนใจและการได้เห็นแบบอย่าง เป็นปัจจัยพื้นฐานของการเลือกอาชีพที่บุคคลชอบหรือไม่ชอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เป็นลักษณะของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเอง
4. ความสนใจของคนมีลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน และเปลี่ยนไปพร้อมกับพัฒนาการทางจิต นั่นคือความสนใจของคนจะเปลี่ยนไปตามวัย

ทฤษฎีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงแนวความคิดซึ่งอาจเป็นข้อสมมติฐานหรือเป็นความเชื่อที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ จำเป็นที่ผู้ให้การแนะแนวทางอาชีพจะต้องนำมาพิจารณาเปรียบเทียบ ผสมผสานเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้รับการแนะแนวทางอาชีพ

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน
2. การเลือกอาชีพเป็นการผสมผสานกันระหว่างพัฒนาการ โครงสร้างของสังคมและโครงสร้างของอาชีพ
3. การเลือกอาชีพต้องเป็นไปตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจและค่านิยมของบุคคล

ซึ่งในการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น สามารถแบ่งระยะของการตัดสินใจเลือกอาชีพออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะของวัยความคิดเพื่อฝัน เริ่มก่อนอายุ 11 ปี เป็นระยะที่เด็กยังไม่รู้ถึงขีดความสามารถของตนอย่างแท้จริง เป็นการคิดถึงอาชีพต่าง ๆ โดยการสร้างจินตนาการ เด็กจะเกิดทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ แล้ว

2. ระยะของวัยแห่งการทดลอง อายุระหว่าง 11-17 ปี เด็กเริ่มมีความรู้ด้านอาชีพกว้างขึ้น แต่ยังไม่ตกลงใจจะประกอบอาชีพใดแน่นอนลงไป เด็กยังคงคิดถึงตนเองในด้านความสามารถ ความสนใจ และค่านิยมในการเลือกอาชีพระยะนี้แบ่งเป็น 4 ชั้นย่อย ๆ คือ

2.1 ชั้นของความสนใจ อายุ 11-12 ปี เป็นระยะที่เด็กวางแผนเลือกอาชีพที่ตนสนใจและชอบ เป็นการจินตนาการว่าตนจะทำอะไรบ้างในอนาคต

2.2 ชั้นของการพิจารณาความสามารถ อายุ 13-14 ปี เด็กจะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตน โดยดูว่ามีความสามารถด้านใดบ้าง

2.3 ชั้นของการคำนึงถึงค่านิยม อายุระหว่าง 15-16 ปี การเลือกอาชีพจะคำนึงถึงความสำคัญของงาน ซึ่งค่านิยมต่าง ๆ จะมีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพมาก

2.4 ชั้นของการเปลี่ยนแปลง ระยะนี้เด็กเริ่มคำนึงถึงโครงสร้างของเศรษฐกิจและสังคม เริ่มเรียนรู้ถึงวิธีการปรับตัวให้เหมาะสมกับเพศของตน และพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ประกอบ ช่วยให้เด็กเลือกอาชีพได้ถูกต้องและเหมาะสมขึ้น

3. ระยะของการเลือกอาชีพตามความเป็นจริง เริ่มตั้งแต่อายุ 17 ปี ขึ้นไป จนถึงวัยผู้ใหญ่ เป็นระยะแห่งการแสวงหาอาชีพต่าง ๆ จากข้อเท็จจริงและประสบการณ์ เด็กส่วนใหญ่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ความรู้และข้อสนเทศต่าง ๆ จากบริการสนเทศจะช่วยให้เด็กตัดสินใจเลือกอาชีพได้ถูกต้องขึ้น ระยะนี้แบ่งเป็น 3 ชั้นย่อย ๆ คือ

3.1 ชั้นของการสำรวจตน เด็กพยายามตัดสินใจเลือกอาชีพให้ตรงตามความเป็นจริง โดยคิดถึงค่านิยมในงานอาชีพ ความสนใจ ตลอดจนอนาคตของตนมากที่สุด

3.2 ชั้นของการตัดสินใจที่แน่นอน เป็นขั้นตอนของการยอมรับความสามารถของตน เพื่อให้การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นไปอย่างถูกต้อง

3.3 ชั้นของการแสวงหาความชำนาญ เป็นชั้นของการวางขอบข่ายในการเลือกอาชีพ โดยคำนึงถึงโอกาส ตลอดจนข้อจำกัดและข้อเท็จจริงในการเลือกอาชีพ หาความรู้และประสบการณ์ในด้านอาชีพต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

การจัดระดับวิชาชีพ

ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ได้มีการจัดระดับวิชาชีพออกเป็น 5 ระดับดังนี้⁵

1. ระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) ได้แก่ตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลผู้จบการศึกษาระดับปริญญา ทำหน้าที่วางแผน ควบคุมงานและออกแบบ เช่น วิศวกร สถาปนิก นักวิชาการเกษตร นักการบัญชี นายธนาคาร นายแพทย์ เป็นต้น
2. ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง (Semi-Professional) ได้แก่ตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือระดับเทคนิค เช่น ช่างเทคนิคก่อสร้าง ช่างเทคนิคการเกษตร เจ้าหน้าที่เทคนิคการแพทย์ เป็นต้น
3. ระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Worker) ได้แก่ตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทำหน้าที่ซ่อมแซม ปรับ ประกอบแก้ไข โดยอาศัยความชำนาญและความรู้ เช่น ช่างก่อสร้าง พนักงานบัญชี เป็นต้น
4. ระดับแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Worker) มีความชำนาญรองลงมาจากระดับแรงงานฝีมือ โดยสามารถปฏิบัติงานได้เฉพาะจุด เช่น ช่างปูน เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด เป็นต้น
5. ระดับแรงงานทั่วไป (Un-Skilled Worker) ได้แก่ คนงาน กรรมกรทั่วไปโดยใช้แรงงานในการปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับเป็นสำคัญ

อาชีพทางช่างและอุตสาหกรรม

โลกของงานเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน มีการเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบต่อมนุษยชาติมาเป็นเวลานาน สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรม การดำรงชีพในช่วงหนึ่งร้อยปีก่อน อาศัยการทำเกษตร มีอาชีพให้ทำไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการทำไร่ทำนา ทำสวน และงานส่วนตัว ไม่ต้องเป็นลูกจ้างหรือทำงานให้แก่ผู้ใด ในรอบ 50 ปีหลัง ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เริ่มทำงานด้านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม มีการจ้างงานเกิดขึ้น งานมีมากขึ้นและขยายตัวออกไป ในช่วงแรกเป็นงานทางด้านบริการ คือการเป็นข้าราชการ ครู แพทย์ และช่าง หลังจากมีการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมตามแผนพัฒนาประเทศซึ่งเริ่มเมื่อมี พ.ศ. 2504 งานจึงมีมากขึ้น ในปัจจุบันนี้การทำงานถือว่าเป็นหัวใจของการครองชีพ ปราศจากงานจะปราศจากรายได้ งานปัจจุบันต้องอาศัยการศึกษา การอบรม ทั้งในรูปการศึกษา แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ ยิ่งกระบวนการผลิตมีมาก และซับซ้อน

ข้อมากขึ้น งานก็จะขยายตัวมากขึ้น ซึ่งหากแบ่งหมวดหมู่ของอาชีพตามหลักสากลแล้ว สามารถแบ่งได้เป็น 7 หมวดอาชีพดังนี้ คือ⁶

1. กลุ่มทำงานโดยใช้วิชาชีพ ผู้ที่ทำงานกลุ่มนี้ต้องเรียนจบอย่างน้อยอุดมศึกษา หรือสูงกว่า ซึ่งมีอยู่ประมาณ 400 อาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักเคมี วิศวกร แพทย์ นักกฎหมาย เป็นต้น
2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานบริหารในหน้าที่สำคัญ เช่นผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการฝ่ายบุคคล ผู้บริหารระดับสูงต่างๆ ในกลุ่มนี้มีอาชีพต่างๆประมาณ 25 อาชีพ
3. กลุ่มผู้ทำงานเสมียน งานช่วยสำนักงานในลักษณะต่างๆ เช่น เลขานุการ นักขวเลข เสมียนบัญชี มีประมาณ 100 อาชีพ
4. กลุ่มผู้ทำงานซื้อขายหรือพ่อค้าแม่ขาย ซึ่งรวมตั้งแต่พนักงานขาย พนักงานเดินตลาด นายหน้า พนักงานขายเร่ ผู้รับจ่านำ เป็นต้น
5. กลุ่มผู้ทำงานด้านบริการ เช่น พนักงานโรงแรม พนักงานในสถานพักผ่อนหย่อนใจ ช่างผสมสตรี ช่างผสมบุรุษ ในกลุ่มนี้มีอาชีพประมาณ 100 อาชีพ
6. กลุ่มอาชีพเก่าดั้งเดิม ได้แก่ ชาวนา ชาวไร่ ชาวประมง รวมไปถึงผู้ทำงานในฟาร์มหรือผู้จัดการฟาร์ม ในกลุ่มนี้แม้จะเป็นอาชีพเก่าแก่แต่ก็มีอาชีพมากถึง 150 อาชีพ
7. กลุ่มผู้ทำงานเกี่ยวกับการผลิต และการขนส่ง เช่น คนงานในโรงงาน ช่างในกระบวนการผลิตต่างๆ มีอาชีพมากถึง 1,000 อาชีพ

ในการแบ่งอาชีพ หรืองาน ของไทย ซึ่งจัดแบ่งไว้ในกฎหมายแรงงานนั้น ได้แบ่งอาชีพ ออกเป็น 3 งาน ดังต่อไปนี้คือ⁷

1. งานอุตสาหกรรม ได้แก่งานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ
 - 1.1 การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน หรือกิจการอื่นใดเกี่ยวกับการขุดค้นแร่ธาตุ หรือทรัพยากรธรณีอย่างอื่น
 - 1.2 การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อมบำรุง ปรับปรุง แปรสภาพ หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน และรวมถึงการต่อเรือ การให้กำเนิด แปลง และจ่ายไฟฟ้า หรือพลังงานอย่างอื่น
 - 1.3 การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง ดัดแปลง หรือรื้อถอน อาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน อุโมงค์

สะพาน ท่อระบายน้ำ ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือประปา หรืองานก่อสร้างอื่นๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของงานก่อสร้าง หรือโครงสร้างนั้นๆ

2. งานขนส่ง ได้แก่ งานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการลำเลียง หรือเคลื่อนย้ายบุคคล หรือสิ่งของ ด้วยเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง

3. งานพานิชยกรรม ได้แก่ งานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับ

3.1 การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่าทรัพย์สิน หรือให้เช่าซื้อ รับจ้างทำของ ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ให้กู้ยืม รับฝากทรัพย์สิน รับจำนอง รับจำนำ เก็บของในคลังสินค้า รับประกันภัย รับโอน หรือรับจัดส่งเงิน หรือการธนาคาร หรือบริการที่เรียกค่าตอบแทน

3.2 กิจการที่มีลักษณะผสมระหว่างงานอุตสาหกรรมและงานพานิชยกรรม เป็นงานทางธุรกิจ

3.3 กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนด

สำหรับกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับงานอุตสาหกรรม หรือการผลิตนั้น เป็นอาชีพที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณในชื่อของอาชีพช่าง ซึ่งเมืองไทยเป็นเมืองที่มีช่างแขนงต่างๆ มากมาย ทั้งนี้จะเห็นได้จากมรดกทางการช่าง ที่เป็นหลักฐานปรากฏมาแต่โบราณ แสดงให้เห็นถึงความสามารถและมีฝีมือในเชิงช่างของไทยในอดีตได้เป็นอย่างดี วิชาการช่างของไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าวิชาการอื่นใด และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทยอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานานนับพันปี

ถึงแม้ว่าสิ่งที่เป็นมรดกทางการช่างของไทยจะได้รับการยกย่องเชิดชูว่าเป็นสิ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งของประเทศชาติก็ตาม แต่เรื่องราวของช่างไทยมักจะไม่มีผู้กล่าวถึงเท่าที่ควร จึงทำให้ช่างไทยเป็นเพียงผู้ที่อยู่หลังความสำเร็จ อยู่เบื้องหลังสิ่งที่เป็นสมบัติล้ำค่าของชาติเท่านั้น

คำว่า "ช่าง" ในปัจจุบันจะนึกถึงผู้ที่ใช้ฝีมือ ผู้ใช้แรงงาน และผู้ที่มีความชำนาญเฉพาะอย่าง ที่รับจ้างทำงานตามความประสงค์ของผู้อื่น ซึ่งเรามักจะไม่ใคร่เห็นความสำคัญมากนัก ต่างไปจากช่างไทยในสมัยโบราณ ที่มักจะเป็นผู้ที่มีความสามารถเป็นเลิศในสาขาวิชานั้นๆ และสามารถสร้างสรรค์งานให้เป็นที่ยอมรับได้ด้วยความสามารถของตัวเอง มากกว่าการทำตามคำสั่งหรือความประสงค์ของผู้อื่น ช่างไทยโบราณสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีคุณค่า ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน อธิบายไว้ว่า ช่างหมายถึง ชำนาญในการฝีมือหรือศิลปะ ช่างโดยทั่วไปจะหมายถึงผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในงานสาขาหนึ่งที่ตนถนัด เช่น ช่างกลึง ช่างปูน

ช่างแกะสลัก ช่างเขียน ช่างปั้น เป็นต้น ช่าง บางครั้งช่างก็หมายถึงผู้ที่มีความสามารถในด้านวิชาการทางศิลปะด้วย เช่น สถาปนิก ประติมากร เป็นต้น

ช่าง ในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า Artisan ซึ่งมักจะหมายความถึงช่างฝีมือมากกว่าช่างศิลป์หรือศิลปิน โดย ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี อธิบายไว้ว่า "ช่างฝีมือ หมายถึง ผู้ผลิตศิลปกรรมที่งานนำดูน่าใช้สอยเป็นอสังการ เป็นเครื่องประดับชีวิตของเราให้กินดีอยู่ดี ผลิตรกรรมหรือสิ่งที่ทำเป็นอาชีพของช่างฝีมือนี้เรียกว่า ศิลป์ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากฝีมือความสามารถ และความรู้ค่าของช่างฝีมือผู้นั้นเฉพาะตัวเป็นคนๆไป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลิตรกรรมหรือสิ่งที่ทำขึ้นนั้นไม่ใช่เป็นของที่ทำขึ้นด้วยเครื่องจักร" ตัวอย่าง อาชีพต่างๆของช่างฝีมือ คือ การสลักโลหะ การแกะสลักไม้ การทำเครื่องลายคราม การทอผ้า และอื่นๆที่เป็นเส้นใย ช่างทอง ช่างถม ช่างไม้ ช่างรัก ช่างประดับมุก ช่างประดับกระจก เหล่านี้เป็นต้น ส่วนช่างศิลปะ หรือศิลปิน (Artist) นั้นหมายถึงผู้ที่สร้างศิลปกรรมที่เป็นวิจิตรศิลป์ ได้แก่ กวี นักดนตรี สถาปนิก จิตรกร และประติมากร

สำหรับช่างไทยแต่โบราณนั้นอาจแบ่งออกเป็น 2 พวก คือ พวกแรกเป็นช่างฝีมือที่มีอยู่ในวัง ทำงานกับพระมหากษัตริย์และข้าราชการบริพาร ช่างจำพวกนี้เป็นช่างหลวง หรือช่างประจำราชสำนัก ซึ่งส่วนมากเป็นช่างฝีมือดี ได้รับการคัดเลือกมาแล้ว ส่วนอีกพวกหนึ่งเป็นช่างพื้นเมืองทำงานอยู่ตามถิ่นที่อยู่ของตนเอง ซึ่งช่างพวกนี้เรียกว่าช่างพื้นเมือง บางครั้งก็รวมถึงพระภิกษุด้วย อย่างไรก็ตามช่างพื้นเมืองนี้เป็นช่างที่ได้รับการเรียนรู้ ถ่ายทอดวิชาความรู้กันในหมู่ของตน หรือในสกุลช่างของตนในวงแคบๆ จึงทำให้ผลงานของช่างพื้นเมืองมีรูปแบบ และลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง เกิดเป็นแบบอย่างของสกุลช่างของตนขึ้น เช่น สกุลช่างเพชรบุรี สกุลชางนนทบุรี สกุลช่างลานนาไทย เป็นต้น แม้ว่าช่างทั้งสองประเภทนี้จะมีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน แต่วิธีการเรียนรู้และการสืบทอดวิชาการช่างจะเหมือนกัน คือส่วนมากจะเรียนรู้กันในวงแคบๆ เป็นแบบพ่อสอนลูกมากกว่าวิธีอื่น เพราะคนไทยในสมัยโบราณเป็นคนหวงวิชา ไม่มีใครยอมถ่ายทอดสอนวิชาให้ใครง่าย ๆ จะสอนหรือถ่ายทอดให้เฉพาะผู้ใกล้ชิดหรือคนที่สนิทชิดชอบด้วยเท่านั้น และการเรียนรู้ก็เป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ผู้ที่สนใจจะเป็นช่างจะต้องไปฝึกฝนโดยการเป็นลูกมือช่าง ทำความชำนาญเอาเองมากกว่าการสอนอย่างจริงจัง โดยเหตุนี้จึงทำให้วิชาการช่างของไทยอยู่ในวงจำกัด และวิชาช่างบางอย่างที่ไม่มีผู้เรียนรู้สืบทอดก็สูญไป

อย่างไรก็ตามช่างของไทยในอดีตนั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นความเจริญและความเสื่อมของบ้านเมือง เพราะถ้ายุคใดบ้านเมืองมีความสงบร่มเย็น ปราศจากศึกสงคราม การช่างก็จะได้รับการสนับสนุน ทำให้บ้านเมืองยุคนั้นสมัยนั้นมีศิลปกรรม ปราสาทราชวัง วัดวาอารามที่ปราณีตสวยงาม แต่ในทางตรงข้าม หากบ้านเมืองยุคใดไม่มีความสงบมีแต่ศึกสงคราม การช่างต่างๆก็จะ

ชบเซา ช่างไม่มีโอกาสที่จะแสดงฝีมือ จึงถือได้ว่าวิชาการช่างต่าง ๆ นั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาควบคู่กับความเจริญและอารยธรรมของมนุษย์ แต่จากหลักฐานที่เป็นผลงานอันเก่าแก่ทางการช่างของไทยที่ปรากฏอยู่ตามที่ต่าง ๆ นั้น ไม่ปรากฏว่ามีการจารึกชื่อช่างผู้สร้างเลย ทั้งนี้อาจจะมาจากสาเหตุสองประการคือ ประการแรกผู้ที่เป็นช่างส่วนใหญ่เป็นช่างหลวง ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาตามพระราชประสงค์ หรือตามคำสั่งที่ได้รับมา ก็มักถือว่าสิ่งนั้นมีไซ้ของตน การที่จะจารึกชื่อลงไปจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควร อีกประการหนึ่งนั้น อาจจะมาจากเหตุที่ช่างไทยทำงานช่างอุทิศถวายเป็นพุทธบูชา กระทำด้วยความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา หรือสิ่งที่ตนเคารพนับถือ จึงไม่ต้องการชื่อเสียงและสิ่งตอบแทนแต่ประการใด ดังนั้นการจารึกชื่อลงไปบนผลงานของตนจึงไม่ใช่สิ่งสำคัญ ทำให้เป็นการยากที่จะทราบชื่อของผู้ที่สร้างสิ่งต่างๆ ได้ และเท่าที่พอจะทราบได้บ้างก็เป็นเพียงการบันทึกทางประวัติศาสตร์ พงศาวดาร และการจดจำกันต่อๆ มาเท่านั้น ทั้งที่มรดกทางการช่างของไทยนั้นมีอายุนับพันปีแล้วก็ตาม แต่ชื่อเสียงของช่างไทยเท่าที่ปรากฏอยู่มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น

วิชาการช่างสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์นั้นเรียกรวมกันว่า ช่างสิบหมู่ โดยรวมเอาผู้มีฝีมือในแต่ละด้านเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งได้แก่ ช่างแกะ ช่างเขียน ช่างสลัก ช่างกลึง ช่างปูน ช่างปั้น ช่างหูน ช่างรัก ช่างหล่อ และช่างบุ ช่างสิบหมู่นี้มาจากคำว่า สิบป หรือ ศิลป ช่างสิบหมู่จึงหมายถึงช่างศิลป์ผู้มีความสามารถในงานศิลปด้านต่างๆ สิบอย่างดังกล่าวแล้ว ต่อมาได้รวมเอาช่างผู้ชำนาญในการช่างสาขาต่างๆ กันไว้ถึง 28 สาขาช่าง โดยตั้งขึ้นเป็นกรมช่างสิบหมู่ อย่างไรก็ตาม วิชาการช่างของไทยในปัจจุบันนี้ได้ก้าวหน้าไปมาก มีโรงเรียนช่างจำนวนมากแต่ดูเหมือนว่าช่างไทยผู้มีความสามารถในด้านต่างๆ กลับลดน้อยลง จึงทำให้มรดกทางการช่างของไทยทั้งนั้น ลดน้อยลงหรือบางอย่างก็สูญหายไป

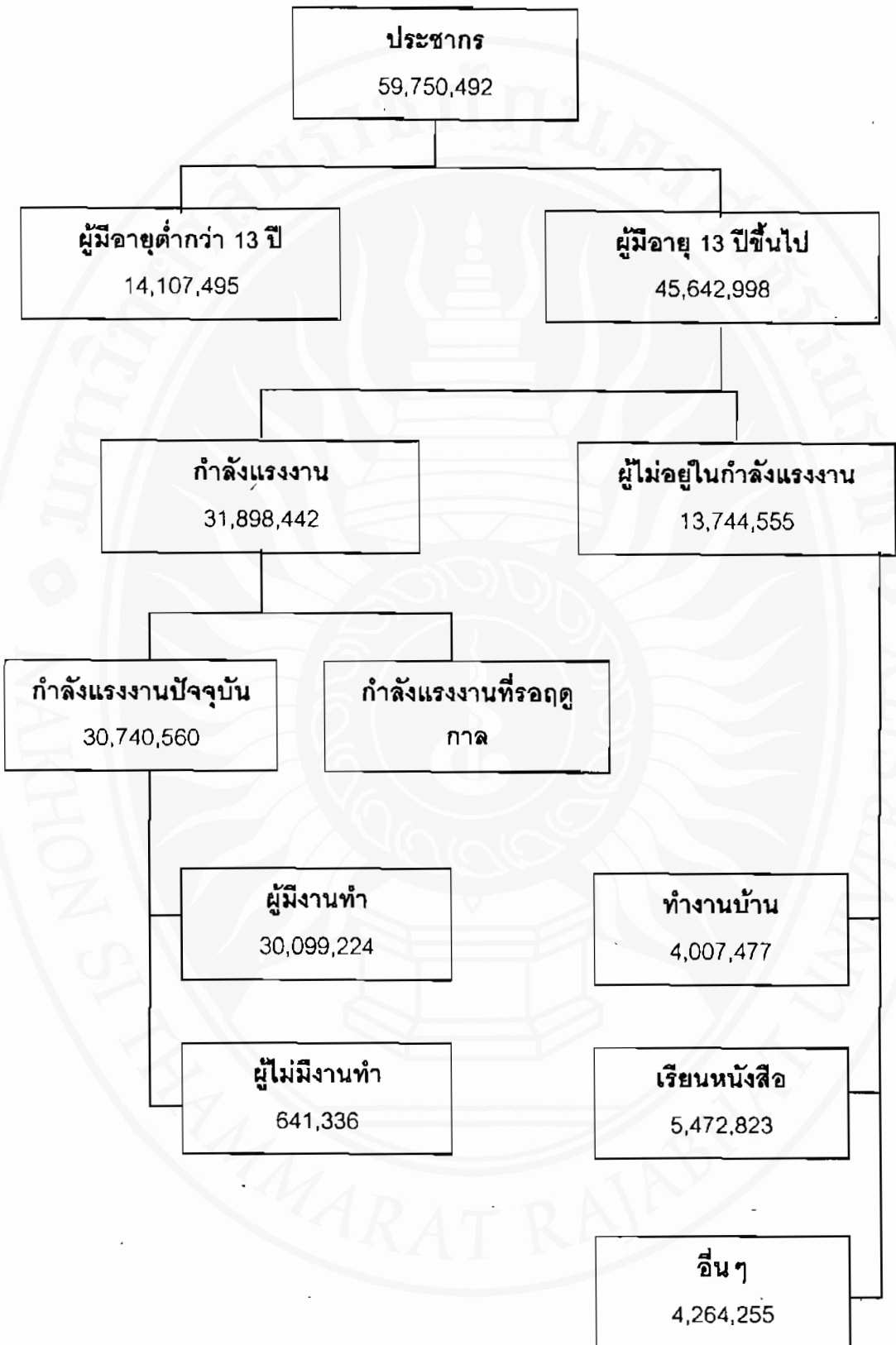
ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วว่าอาชีพต่างๆ มีการแบ่งและขยายขอบเขตของงานได้หลากหลายขึ้น ในบางสาขาอาชีพ สามารถแบ่งย่อยเป็นอาชีพต่างๆ ได้อีกมากมาย ตามความถนัดเฉพาะทางของแรงงาน เช่นอาชีพช่างก่อสร้าง อาจแบ่งเป็น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างประปา ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างสี เป็นต้น ปัจจุบันได้มีการแบ่งอาชีพของผู้ปฏิบัติงานทางช่าง หรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตไว้ 13 กลุ่มอาชีพ ตามการสำรวจแรงงาน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดังนี้คือ²

1. ช่างทอผ้า
2. ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า
3. ช่างตัดเย็บรองเท้า ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

4. ช่างนาฬิกา
5. ช่างเพชรพลอย ทอง เงิน
6. ช่างกลโรงงานและช่างยนต์
7. ช่างประปา
8. ช่างเชื่อม และโลหะแผ่น
9. ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
10. ช่างเฟอร์นิเจอร์(ไม้)
11. ช่างก่อสร้าง
12. ช่างพิมพ์และที่เกี่ยวข้อง
13. ช่างขึ้นรูปแก้ว และดินเผา

โครงสร้างประชากร และการจ้างงาน

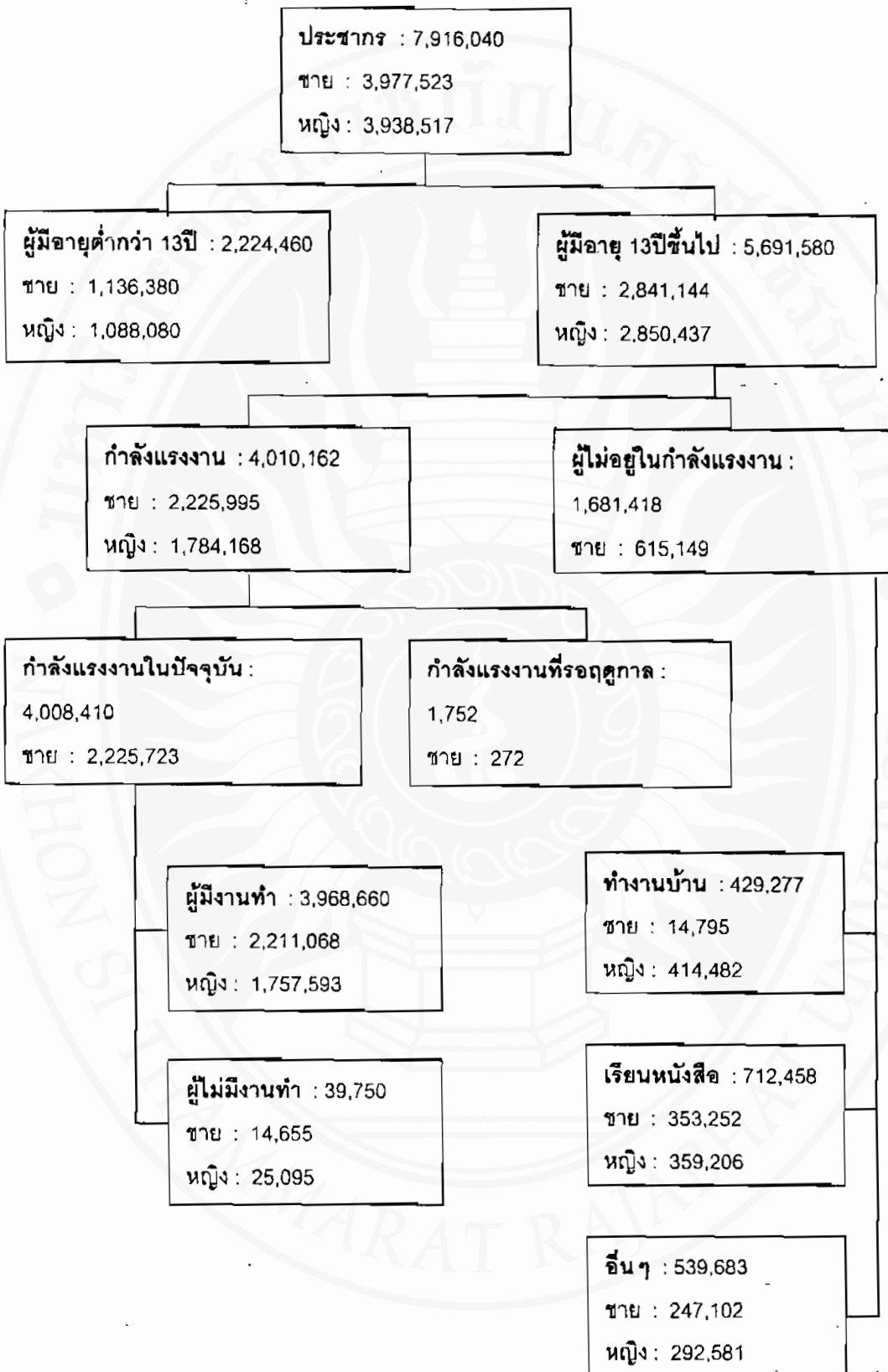
จากการสำรวจประชากรของประเทศไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹ ในปี 2539 ในด้านจำนวนประชากร จำแนกตามเพศ อายุของแรงงาน กำลังแรงงาน สถานภาพของแรงงาน อาชีพของแรงงาน รวมทั้งการจัดหางาน มีรายละเอียดของข้อมูลตามตาราง 1 - 3 และภาพที่ 1 , 2

ภาพที่ 1 โครงสร้างประชากร และกำลังแรงงานของประเทศไทยในปี 2539

ตาราง 1 กำลังแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ ในปี 2537 - 2539

ระดับการศึกษา	ปี 2537			ปี 2538			ปี 2539		
	สำเร็จ	ศึกษาต่อ	เข้าสู่ตลาดแรงงาน	สำเร็จ	ศึกษาต่อ	เข้าสู่ตลาดแรงงาน	สำเร็จ	ศึกษาต่อ	เข้าสู่ตลาดแรงงาน
ประถมศึกษา (ป.6)	974,584	826,986	147,598	976,949	854,520	122,429	946,184	853,036	93,148
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3/เทียบเท่า)	509,358	487,528	21,830	575,543	538,394	37,149	657,383	598,677	58,706
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6/เทียบเท่า)	256,763	234,829	21,934	280,280	256,435	23,845	322,674	298,326	24,348
อุดมศึกษา	106,086	-	106,086	107,569	-	107,569	115,723	-	115,723
รวม	1,846,791	1,549,343	297,448	1,940,341	1,649,349	290,992	2,041,964	1,750,039	291,925

ภาพที่ 2 โครงสร้างประชากร และกำลังแรงงานของภาคใต้ ในปี 2539

ตาราง 2 จำนวนประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำของภาคใต้ ปี 2539 จำแนกตามอาชีพ และเพศ

เพศ	รวม	หมวดอาชีพ									
		งานที่ใช้ วิชาชีพ วิชาการ	งานบริหาร ธุรกิจ และจัด ดำเนินการ	งานอาชีพ เสมือน	งาน เกี่ยวกับ การค้า	เกษตรกร ชาวประมง ผู้ล่าสัตว์	งานอาชีพ เกี่ยวกับ การขนส่ง	ช่างหรือ งานใน กระบวนการ การผลิต	งานเกี่ยว กับการ บริการ การกีฬา	คนงาน ซึ่งมิได้ จำแนกไว้ ในหมวด อื่น	
ชาย	2,211,068	67,042	85,630	45,651	172,919	1,261,115	148,587	360,987	69,139	-	
หญิง	1,757,593	78,929	16,454	62,668	281,167	1,041,015	4,318	192,424	80,619	-	
รวม	3,968,660	145,970	102,083	108,318	454,085	2,302,130	152,905	553,411	149,757	-	

ตาราง 3 สถิติการจัดหางานของภาคใต้ ของปี 2539 จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ผู้สมัครงานใหม่			ตำแหน่งงาน			บรรจุงาน		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
นครศรีธรรมราช	3,474	1,334	2,140	5,043	2,175	943	1,925	646	587
กระบี่	864	425	421	1,789	441	568	780	239	220
พังงา	247	99	148	619	254	122	243	76	73
ภูเก็ต	1,087	441	646	2,676	876	674	1,126	323	470
สุราษฎร์ธานี	1,559	431	1,128	6,684	1,102	3,438	2,144	341	826
ระนอง	511	195	316	1,196	464	437	295	168	234
ชุมพร	1,391	538	853	5,709	2,180	2,244	1,285	372	468
สงขลา	3,940	1,568	2,372	16,938	5,458	7,138	4,342	1,533	1,665
สตูล	303	150	153	2,054	807	359	888	88	64
ตรัง	975	341	634	4,158	956	1,257	1,945	291	489
พัทลุง	738	327	411	2,113	535	271	1,307	226	303
ปัตตานี	414	190	224	524	264	120	140	100	78
ยะลา	1,190	607	583	3,235	1,162	941	1,132	259	233
นราธิวาส	844	381	463	2,568	864	679	1,025	273	280
รวม	17,519	7,027	10,492	55,306	17,538	19,191	18,577	4,935	5,990

จากการสำรวจความต้องการแรงงานฝีมือในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) พบว่า² สถานประกอบการมีความต้องการแรงงานเพิ่ม โดยพิจารณาตามลักษณะของงาน ตามตาราง 4

ตาราง 4 ความต้องการแรงงานฝีมือทางช่างหรือผู้ปฏิบัติการในกระบวนการผลิตเพิ่ม ของสถานประกอบการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544)

ช่างหรือผู้ปฏิบัติการ ในกระบวนการผลิต	ความต้องการแรงงานฝีมือเพิ่ม	
	พ.ศ. 2540 - 2544	เฉลี่ยต่อปี
ช่างทอผ้า	28,000	5,600
ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า	60,800	12,200
ช่างตัดเย็บรองเท้า ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	18,000	3,600
ช่างนาฬิกา	1,900	400
ช่างเพชรพลอย ทอง เงิน	13,500	2,700
ช่างกลโรงงานและช่างยนต์	45,700	9,100
ช่างประปา	2,500	5,000
ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น	34,800	7,000
ช่างไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์	34,900	7,000
ช่างเฟอร์นิเจอร์ (ไม้)	56,200	11,200
ช่างก่อสร้าง	79,500	15,900
ช่างพิมพ์และที่เกี่ยวข้อง	4,100	800
เบ็ดเตล็ด	123,900	24,800
รวม	503,800	100,800

สาขาวิชาชีพทางช่างหรือผู้ปฏิบัติการในกระบวนการผลิตที่สถานประกอบการต้องการแรงงานเพิ่ม ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) สามารถจำแนกได้ตามระดับวิชาชีพดังต่อไปนี้²

1. ระดับวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ วิศวกร หรือช่างชำนาญงาน สาขาวิชาชีพที่สำคัญที่
ต้องการ 5 ลำดับแรกคือ วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์ ต้องการ 13,704 คน วิศวกรเครื่องกลโรงงาน
ต้องการ 7,192 คน วิศวกรโยธา ต้องการ 4,356 คน วิศวกรอุตสาหกรรมโรงงาน ต้องการ
5,140 คน และช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ ต้องการ 2,191 คน ตามลำดับ

2. ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ช่างเทคนิค หรือหัวหน้าช่าง มีสาขาอาชีพที่ต้องการ
5 ลำดับแรกคือ ช่างอิเล็กทรอนิกส์หรือไฟฟ้า ต้องการ 37,882 คน รองลงมาคือช่างเครื่องกลโรง
งาน ต้องการ 18,326 คน ช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ ต้องการ 15,327 คน ช่างตัดหล่อเชื่อมกลึง
โลหะ ต้องการ 9,592 คน และช่างรับเหมาก่อสร้าง ต้องการ 5,539 คน ตามลำดับ

3. ระดับแรงงานฝีมือ มีสาขาที่มีความต้องการสูงที่สุด 5 ลำดับแรกคือ ช่าง(ตัด หล่อ
เชื่อม กลึง)โลหะ ต้องการ 36,072 คน รองลงมาคือ ช่างรับเหมาก่อสร้าง ต้องการ 11,839 คน ช่าง
เย็บจักรอุตสาหกรรม ต้องการ 11,644 คน ช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ ต้องการ 10,178 คน และช่าง
ปรับและประกอบเครื่องมือกล ต้องการ 8,864 คน ตามลำดับ

4. ระดับกึ่งฝีมือ มีสาขาที่มีความต้องการสูงที่สุด 5 ลำดับแรกคือ ช่างรับเหมาก่อ
สร้าง มีความต้องการ 42,689 คน รองลงมาได้แก่ช่าง(หล่อเชื่อมกลึง)โลหะ ต้องการ 25,164 คน
ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ต้องการ 11,644 คน ช่างกึ่งฝีมือทั่วไป ต้องการ 8,261 คน และช่าง
ควบคุมโรงงาน มีความต้องการ 5,816 คน ตามลำดับ

5. ระดับแรงงานทั่วไป เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมากที่สุด คือมากกว่า 549,000
คน โดยเป็นคณงานในฝ่ายการผลิต นอกนั้นเป็นคณงานรักษาความปลอดภัย คณงานทำความสะอาด
สะอาด คณงานขับรถ เด็กชนของ/เด็กท้ายรถ พนักงานเสิร์ฟอาหาร และแม่บ้าน

จากความต้องการดังกล่าวมีการกระจุกตัวของความต้องการแรงงานฝีมืออยู่ในจังหวัด
ใหญ่ๆ ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของทุกภาค โดยในภาคใต้คือที่ภูเก็ต สงขลา สุราษฎร์ธานี
และนครศรีธรรมราช ซึ่งพบว่าภาคใต้มีความต้องการแรงงานฝีมือทางช่างหรือผู้ปฏิบัติการใน
กระบวนการผลิตเพิ่มในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เป็นลำดับที่ 6 ของ
ประเทศไทย เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค (จากจำนวน 7 ภาค) คือมีความต้องการแรงงานทั้งหมด
171,491 คน หรือร้อยละ 11.15 ของความต้องการทั้งหมดทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยมีความ
ต้องการเฉลี่ยปีละ 12,214 คน และจำแนกความต้องการตามระดับวิชาชีพดังต่อไปนี้

1. ความต้องการแรงงานระดับวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ วิศวกรและช่างชำนาญงาน จำนวนรวมทั้งสิ้น 3,375 คน (ร้อยละ 2) โดยกระจายออกเป็นวิศวกรโยธา หรือช่างรับเหมาก่อสร้าง 924 คน ช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ 599 คน วิศวกรเครื่องกลโรงงาน 521 คน เป็นต้น
2. ความต้องการแรงงานระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง ได้แก่ ช่างเทคนิคระดับต่างๆ มีจำนวนรวมกัน 7,115 คน หรือร้อยละ 4.1 โดยมีความต้องการช่างอิเล็กทรอนิกส์และไฟฟ้ามากที่สุด คือ 1,906 คน รองลงมาคือช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ จำนวน 1,843 คน ช่างเครื่องกลโรงงาน 1,244 คน และช่างรับเหมาก่อสร้าง 787 คน
3. ความต้องการแรงงานระดับแรงงานฝีมือ มีจำนวนความต้องการทุกสาขา 7,008 คน หรือร้อยละ 4.1 แบ่งเป็นความต้องการช่าง (ตัด หล่อ เชื่อม กลึง) โลหะ มากที่สุด คือ 1,564 คน ช่างเครื่องกลโรงงาน 544 คน ช่างสี ช่างเคาะรถยนต์และจักรยานยนต์ 519 คน ช่างรับเหมาก่อสร้าง 1,301 คน ช่างไม้ก่อสร้าง 440 คน ช่างปูนและช่างเสริมเหล็กคอนกรีต 559 คน
4. ความต้องการแรงงานระดับกึ่งฝีมือ มีความต้องการรวมทั้งหมด 14,411 คน หรือร้อยละ 8.4 โดยมีความต้องการช่างรับเหมามากที่สุด 5,410 คน รองลงมาคือ ช่าง(ตัด หล่อ เชื่อม กลึง)โลหะ 3,002 คน ช่างไม้ก่อสร้าง 1,100 คน และช่างปูนและเสริมเหล็กคอนกรีต 884 คน
5. ความต้องการแรงงานระดับกรรมกรหรือคนงานทั่วไป มีจำนวนมากที่สุดในภาคใต้ คือรวมกันมากกว่า 88,590 คน หรือร้อยละ 51.7 โดยแบ่งเป็นกรรมกรสาขาต่างๆไป 32,181 คน นอกจากนั้นเป็นคนสวน 30,106 คน คนงานโรงงานผลิต 10,997 คน คนขับรถ 7,217 คน คนงานรักษาความปลอดภัย 3,505 คน พนักงานบรรจุภัณฑ์ 2,780 คน พนักงานเสิร์ฟอาหาร 1,425 คน และพนักงานทำความสะอาด 1,305 คน เป็นต้น
6. ความต้องการพนักงานทุกระดับรวมกัน มีจำนวนรวมกัน 50,992 คน แบ่งเป็นพนักงานทั่วไป 39,656 คน หัวหน้าพนักงาน 4,346 คน นักวิชาชีพ 5,182 คน และผู้จัดการ 1,808 คน

งานวิจัยเกี่ยวข้อง

วิจิตร บุญยธโรกุล^๑ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการแรงงานด้านคุณภาพสำหรับช่างไฟฟ้าในระดับช่างเทคนิค ในปีพ.ศ.2525 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า งานไฟฟ้าบางอาชีพ มีความต้องการจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสูง บางอาชีพมีความต้องการต่ำ อย่างไรก็ตามเมื่อ

พิจารณาตามหลักสูตร จะพบว่าหลักสูตรแต่ละสถาบันมีลักษณะอาชีพมากเกินไป ทำให้ผู้จบการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าว มีความรู้ ความสามารถกว้างแต่ตื้น ส่วน สมคิด ธนะเรื่องสกุลไทย ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ การทำงานของช่างยนต์ระดับช่างฝีมือในโรงงาน เพื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้าน ไว้ดังนี้¹⁰

แรงงานในกิจการอุตสาหกรรมรถยนต์ส่วนใหญ่ มีความต้องการแรงงานที่มีความชำนาญ ประสบการณ์ และมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้าทำงาน กิจการอุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดใหญ่ ส่วนมากจะมีโครงการฝึกอบรมให้กับแรงงานของตนเองในโรงงาน หรือส่งไปอบรมตามสถานศึกษาต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในระยะสั้น แต่ถ้าเป็นกิจการอุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ไม่มีโครงการในการฝึกอบรมให้กับแรงงานของตนเอง แต่จะให้แรงงานศึกษาวิธีการทำงานกันเองในขณะที่ปฏิบัติงาน

นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังพบว่าสาเหตุที่ผู้จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เข้าทำงานในกิจการอุตสาหกรรมรถยนต์ได้เป็นจำนวนน้อย เนื่องมาจาก

1. ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ขาดความชำนาญ ประสบการณ์ และความสามารถในการทำงาน ซึ่งเป็นผลมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1.1 เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรที่ได้กำหนดให้นักเรียนได้เรียน หรือฝึกอบรมไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน

1.2 การฝึกอบรมของสถาบันอาชีวศึกษา ในแต่ละแห่งยังไม่บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรทั้งนี้เนื่องจากขาดแคลนวัสดุฝึก เครื่องมือ เครื่องจักรและครูสอน

1.3 ขาดแคลนอุปกรณ์ช่วยสอนและสื่อทัศนศึกษาทางวิชาการ

2. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ บางคนขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะประกอบอาชีพที่ได้ศึกษามาเนื่องจากไม่มีความชำนาญและประสบการณ์เพียงพอ ทำให้ต้องหันไปประกอบอาชีพอื่น ๆ แทน

วิทยา ประยงค์พันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานปฏิบัติช่างไฟฟ้า สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า¹¹ หลักสูตรช่างไฟฟ้าในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการ

ของตลาดแรงงาน และโรงงานขนาดเล็กมีความต้องการทักษะปฏิบัติของช่างไฟฟ้ามากกว่าโรงงานขนาดใหญ่

จากผลการวิจัยแม้ทักษะปฏิบัติต่างๆ ที่ได้ศึกษาจะถูกนำมาใช้ปฏิบัติงานน้อยก็ตาม แต่ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ก็พอสรุปเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทักษะหลักต่างๆ ของช่างไฟฟ้า ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสถาบันอาชีวศึกษาว่าควรจะสอนหรือเน้นทักษะด้านใด ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า งานใช้เครื่องมือวัดไฟฟ้า และงานอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม มีการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุด เนื่องจากช่างระดับนี้ส่วนใหญ่เป็นช่างซ่อมและบริการไฟฟ้าทั่วไป ดังนั้น สิ่งที่จะช่วยให้พบจุดเสียของงานไฟฟ้าได้ต้องใช้เครื่องมือวัด และในขณะเดียวกัน วิทยาการทางด้านอิเล็กทรอนิกส์เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้งานระบบควบคุมต่าง ๆ มีระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอย่างมากมาย จึงเป็นผลทำให้ตลาดแรงงานต้องการกำลังคนที่ใช้ทักษะในด้านเหล่านี้มาก

วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม¹² ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนของท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2539 ผลการวิจัยว่า อาชีพที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2533- 2539 10 อันดับแรก ได้แก่ การท่องเที่ยว กิจการโรงแรม การทำสวนผลไม้ กิจการร้านอาหาร กัดตาอาคาร โรงงานอุตสาหกรรม และการเลี้ยงโคเนื้อ ห้างสรรพสินค้าและการขายเครื่องจักร-รถยนต์ การค้าขาย การเลี้ยงโคนม พนักงานบริการและนักธุรกิจ ช่างซ่อมไฟฟ้า คุณลักษณะของผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ความขยัน มานะ อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีประสบการณ์ และความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และละเว้นอบายมุข

เกรียงศักดิ์ เจริญวุฒิ ได้ทำการวิจัยเรื่องวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการแรงงานระดับปวช. และ ปวส. ของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า¹³ สถานประกอบการผลิตภัณฑ์พลาสติกต้องการแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาช่างกลโรงงานมากที่สุดอันดับรองลงมาได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างผลิตแม่พิมพ์ ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น และช่างอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ ส่วนแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นั้น มีความต้องการแรงงานสาขาช่างกลโรงงานมากที่สุด เช่นเดียวกัน รองลงมาได้แก่ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างผลิตแม่พิมพ์ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สำหรับช่างยนต์และช่างอิเล็กทรอนิกส์ มี

สัดส่วนความต้องการเท่ากัน ส่วนช่างซ่อมแม่พิมพ์และช่างเขียนแบบมีความต้องการน้อยที่สุด
คุณสมบัติด้านช่าง ด้านทัศนคติต่ออาชีพและด้านมนุษยสัมพันธ์ในระดับมาก แต่ในสภาพ
ปัจจุบันแรงงานในระดับ ปวช. และ ปวส. มีคุณสมบัติทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเพื่อประมวลกรอบความคิดในการวิจัย
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ระยะเวลาและสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเพื่อประมวลกรอบความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประมวลกรอบความคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของสภาพเศรษฐกิจ กำลังแรงงาน และการพัฒนากำลังคน
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง พัฒนาการของอาชีพ การเลือกอาชีพ ระดับวิชาชีพ รวมทั้งอาชีพทางช่างและอุตสาหกรรม
3. ศึกษาโครงสร้างประชากรและการจ้างงานของภาคใต้ และจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. นำผลการศึกษามาประมวลเป็นกรอบความคิดสำหรับการวิจัย

การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรของการวิจัยได้แก่ บุคคลผู้ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องการงานทำ จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากวิธีเลือกแบบเจาะจง จากแรงงานที่หางานในงานวันนัดพบแรง

งาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 – 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เฉพาะผู้ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดในแบบสอบถาม ซึ่งมีลำดับของการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. สัมภาษณ์ ความต้องการประกอบอาชีพ ; หากต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมจึงสัมภาษณ์ที่อยู่ปัจจุบัน หากแรงงานต้องการประกอบอาชีพด้านอื่น และ/หรือ มีที่อยู่จังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ทักษะวิชาชีพที่มีความสามารถอยู่ จุดประสงค์ของการหางาน และบันทึกเพศของแรงงาน
3. สัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน , ได้แก่ ทักษะวิชาชีพที่ต้องการการฝึกฝีมือเพิ่มเติม และวิชาชีพที่ต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม

ระยะเวลาและสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 2 วัน คือวันที่ 9 – 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 สถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือบริเวณที่ใช้จัดงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแบ่งช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 2 ช่วงเวลา ใน 1 วัน คือช่วงเช้า ตั้งแต่ 08.00 – 12.00 นาฬิกา และช่วงบ่าย ตั้งแต่ 12.00 นาฬิกา เป็นต้นไป แต่ละช่วงเก็บรวบรวมให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 20 คน รวม 2 วัน เป็น 80 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะถูกตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของรายละเอียด หลังจากนั้นจึงนำมาทำรอยคะแนน เพื่อหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างแยกตามหัวข้อที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 86 คน และนำเสนอผลการศึกษาเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ข้อมูลของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ที่อยู่ปัจจุบัน จุดประสงค์ของการหางาน และทักษะวิชาชีพที่มีความสามารถอยู่

ตอนที่ 2 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นอาชีพทางอุตสาหกรรม 11 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างกระจก ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างปูน-คอนกรีต ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างเครื่องเรือน ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน

ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน ได้แก่ อาชีพทางอุตสาหกรรม จำนวน 11 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ต้องการพัฒนาฝีมือทางด้านทักษะ และความรู้ทางทฤษฎี จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน

การเสนอผลการศึกษา ของข้อมูลตอนที่ 1,2 และตอนที่ 3 นำเสนออยู่ในรูปค่าความถี่ และค่าร้อยละ ซึ่งมีสูตรสถิตินี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ค่าความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้วิจัยได้จัดลำดับในการนำเสนอผลการศึกษาไว้ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
- ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ข้อมูลของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ที่อยู่ปัจจุบัน จุดประสงค์ของการหางาน และทักษะวิชาชีพที่มีความสามารถอยู่ ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 5

ตาราง 5 ข้อมูลส่วนบุคคลของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลที่สำรวจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	86	100.00
หญิง	-	-
รวม	86	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	-	-
18-25 ปี	62	72.09
26-40 ปี	23	26.75
41-60 ปี	1	1.16
มากกว่า 60 ปี	-	-
รวม	86	100.00
วุฒิทางการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่า ม.3 / มศ.3	-	-
จบ ม.3 / มศ.3	1	1.16
จบ ม.6 / ปวช. / มศ.5	12	13.95
จบอนุปริญญา / ปวส.	64	74.42
จบปริญญาตรี	9	10.47
จบสูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	86	100.00
ที่อยู่ปัจจุบัน		
อำเภอเมือง	36	41.86
อำเภอปากพนัง	5	5.81
อำเภอทุ่งใหญ่	2	2.33
อำเภอร่อนพิบูลย์	6	6.98
อำเภอนาบอน	6	6.98
อำเภอลานสกา	3	3.49
อำเภอพิปูน	2	2.33
อำเภอทุ่งสง	7	8.13

ตาราง 5 ข้อมูลส่วนบุคคลของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

ข้อมูลที่สำรวจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่อยู่ปัจจุบัน		
อำเภอท่าศาลา	7	8.13
อำเภอพรหมคีรี	3	3.49
อำเภอหัวไทร	2	2.33
อำเภอฉวาง	1	1.16
อำเภอชะอวด	1	1.16
อำเภอขนอม	2	2.33
อำเภอสิชล	2	2.33
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	1	1.16
รวม	86	100.00
จุดประสงค์ของการหางาน		
ยังไม่ม้งานทำ	84	97.67
เปลี่ยนงาน	-	-
หางานเพิ่มเติม	2	2.33
รวม	86	100.00
ทักษะวิชาชีพที่มีความสามารถอยู่		
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	42	48.84
ช่างเครื่องกลโรงงาน	4	4.65
ช่างโลหะ	3	3.49
ช่างกระจก	-	-
ช่างยนต์	21	24.42
ช่างก่อสร้าง	14	16.28
ช่างปูน-คอนกรีต	1	1.16
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	1	1.16
ช่างเครื่องเรือน	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-
ช่างออกแบบ	-	-
รวม	86	100.00

จากตาราง 5 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม โดยเป็นแรงงานที่หางานทำในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 86 คน ซึ่งในจำนวนทั้งหมดนี้มีอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 72.09) อายุ 26 - 40 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 26.75) และอีก 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี เมื่อพิจารณาวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีผู้จบอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 74.42 หรือ 64 คน อีกจำนวน 12 คน หรือร้อยละ 13.95 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นอกจากนี้มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.47) และจบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3) อีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16)

จากการสำรวจแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 86 คน ด้านที่อยู่ปัจจุบัน พบว่ามีแรงงานอยู่ในอำเภอเมืองจำนวน 36 คน (ร้อยละ 41.86) อำเภอทุ่งสง และอำเภอท่าศาลา อำเภอละ 7 คน (ร้อยละ 8.13) อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอนาบอน อำเภอละ 6 คน (ร้อยละ 6.98) อำเภอปากพนัง จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81) อีกจำนวน 6 คน อยู่อำเภอลานสกา และอำเภอพรหมคีรี อำเภอละ 3 คน (ร้อยละ 3.49) มีจำนวนแรงงาน 10 คน อยู่อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอพิปูน อำเภอหัวไทร อำเภอขนอม และอำเภอสิชล อำเภอละ 2 คน (ร้อยละ 2.33) และอยู่อำเภอละ 1 คน (ร้อยละ 1.16) ในอำเภอฉวาง อำเภอชะอวด และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

เมื่อพิจารณาด้านจุดประสงค์ของการหางานทำของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ร้อยละ 97.67 หรือจำนวน 84 คน จาก 86 คน หางานทำเพราะปัจจุบันยังไม่มีการทำ อีกจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 2.33 หางานทำเพิ่มเติมจากงานเดิมที่มีอยู่ ส่วนด้านทักษะวิชาชีพที่แรงงานมีความสามารถอยู่นั้น พบว่า แรงงานจำนวน 42 คน (ร้อยละ 48.84) มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ แรงงานจำนวน 21 คน (ร้อยละ 24.42) มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างยนต์ อีกจำนวน 14 คน (ร้อยละ 16.28) มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างก่อสร้าง ส่วนแรงงานที่มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างเครื่องกลโรงงาน และช่างโลหะ มีจำนวน 4 คน และ 3 คน ตามลำดับ (ร้อยละ 4.65 และ ร้อยละ 3.49) อีกจำนวน 2 คน มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างปูน - คอนกรีต และช่างท่อ - สุขภัณฑ์ วิชาชีพละ 1 คน (ร้อยละ 1.16)

ตอนที่ 2 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ได้แก่ ความต้องการประกอบอาชีพของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นอาชีพทางอุตสาหกรรม 11 สาขาอาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างกระจก ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างปูน-คอนกรีต ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างเครื่องเรือน ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ จำแนกตาม เพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 6

ตาราง 6 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตามเพศ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ชาย		หญิง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	48	55.81	48	55.81	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	7	8.14	7	8.14	-	-
ช่างโลหะ	1	1.16	1	1.16	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	22	25.58	22	25.58	-	-
ช่างก่อสร้าง	8	9.31	8	9.31	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-
รวม	86	100.00	86	100.00	-	-

จากตาราง 6 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม โดยเป็นแรงงานที่หางานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด 86 คน มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมในสาขาวิชาชีพต่างๆกัน 5 สาขาวิชาชีพ คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 48 คน (ร้อยละ 55.81) ช่างยนต์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.58) ช่างก่อสร้าง จำนวน 8 คน (ร้อยละ 9.31) ช่างเครื่องกลโรงงาน จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) ต้องการประกอบอาชีพช่างโลหะ

ตาราง 7 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนก ตามอายุ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		26-40 ปี		41-60 ปี		สูงกว่า 60 ปี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	48	55.81	-	-	35	40.70	12	13.95	1	1.16	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	7	8.14	-	-	5	5.81	2	2.33	-	-	-	-
ช่างโลหะ	1	1.16	-	-	1	1.16	-	-	-	-	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	22	25.58	-	-	17	19.77	5	5.81	-	-	-	-
ช่างก่อสร้าง	8	9.30	-	-	4	4.65	4	4.65	-	-	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	99.99	-	-	62	72.09	23	26.74	1	1.16	-	-

จากตาราง 7 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และหางานในจำนวนนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 -10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาอายุของแรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 48 คน (ร้อยละ 55.81) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 35 คน (ร้อยละ 40.70) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.95) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี
2. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.58) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 19.77) และอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81)
3. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างก่อสร้าง มีจำนวน 8 คน (ร้อยละ 9.30) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 4 คน และอีก 4 คน (ร้อยละ 4.65) มีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี
4. แรงงาน จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14) ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างเครื่องกลโรงงาน มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81) ที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และอีกจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) มีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี
5. แรงงาน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างโลหะ มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม จำแนกตามอายุ พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน มีแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 72.09) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 26.74) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี

ตาราง 8 ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนก ตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า ม.3/ มศ.3		จบ ม.3/มศ.3		จบ ม.6/ปวช/ มศ.5		จบอนุปริญญา/ ปวส.		จบปริญญาตรี		จบสูงกว่า ปริญญาตรี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	48	55.81	-	-	1	1.16	8	9.30	37	43.02	2	2.33	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	7	8.14	-	-	-	-	-	-	7	8.14	-	-	-	-
ช่างโลหะ	1	1.16	-	-	-	-	-	-	1	1.16	-	-	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	22	25.58	-	-	-	-	4	4.65	11	12.79	7	8.14	-	-
ช่างก่อสร้าง	8	9.30	-	-	-	-	-	-	8	9.30	-	-	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	99.99	-	-	1	1.16	12	13.95	64	74.41	9	10.47	-	-

จากตาราง 8 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งหางานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 48 คน (ร้อยละ 55.81) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 37 คน (ร้อยละ 43.02) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช..) จำนวน 8 คน (ร้อยละ 9.30) จบปริญญาตรี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3)
2. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.58) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 11 คน (ร้อยละ 12.79) จบปริญญาตรี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14) และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65)
3. แรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 8 คน (ร้อยละ 9.30) จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
4. แรงงานจำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14) ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างเครื่องกลโรงงาน
5. แรงงานจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาช่างโลหะ

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงานที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน มีแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 64 คน (ร้อยละ 74.41) อีกจำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.95) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และมีแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.47) นอกจากนี้อีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3)

ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนามือของแรงงาน ได้แก่ อาชีพทางอุตสาหกรรม จำนวน 11 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ต้องการพัฒนามือทางด้านทักษะ และความรู้ทาง ทฤษฎี จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน ดังแสดงรายละเอียดตาม ตาราง 9 - 14

ตาราง 9 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการฝึกทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามเพศ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ชาย		หญิง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	43	50.00	43	50.00	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	6	6.98	6	6.98	-	-
ช่างโลหะ	5	5.81	5	5.81	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	28	32.56	28	32.56	-	-
ช่างก่อสร้าง	4	4.65	4	4.65	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-
รวม	86	100.00	86	100.00	-	-

จากตาราง 9 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพ ทางอุตสาหกรรม โดยเป็นแรงงานที่หางานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด 86 คน มีความต้องการฝึกทักษะ วิชาชีพทางอุตสาหกรรมเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่างๆกัน 5 สาขาวิชาชีพ คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 43 คน (ร้อยละ 50.00) ช่างยนต์ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 32.56) ช่าง เครื่องกลโรงงาน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.98) ช่างโลหะ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81) และอีก จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) ต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางช่างก่อสร้าง

ตาราง 10 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครราชสีมาต้องการมีทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามอายุ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		26-40 ปี		41-60 ปี		สูงกว่า 60 ปี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	43	50.00	-	-	29	33.72	13	15.12	1	1.16	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	6	6.98	-	-	4	4.65	2	2.33	-	-	-	-
ช่างโลหะ	5	5.82	-	-	3	3.49	2	2.33	-	-	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	28	32.56	-	-	24	27.91	4	4.65	-	-	-	-
ช่างก่อสร้าง	4	4.66	-	-	2	2.33	2	2.33	-	-	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	100.02	-	-	62	72.10	23	26.76	1	1.16	-	-

จากตาราง 10 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งหางานในงวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาอายุของแรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาอุตสาหกรรมเพิ่มเติม จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 43 คน (ร้อยละ 50.00) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 33.72) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 15.12) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี
2. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 32.56) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 27.91) และอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65)
3. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างเครื่องกลโรงงาน มีจำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.98) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) และมีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33)
4. แรงงาน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.82) มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างโลหะ โดยจำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49) มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และอีกจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) มีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี
5. แรงงาน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.66) มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างก่อสร้าง มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 2 คน และอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33)

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงาน ที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางอุตสาหกรรมในสาขาวิชาชีพต่างๆ เพิ่มเติม จำแนกตามอายุ พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน มีแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 72.10) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 26.76) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี

ตาราง 11 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครราชสีมาต้องการฝึกทักษะเพิ่มเติม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า ม.3/ มศ.3		จบ ม.3/มศ.3		จบ ม.6/ปวช/ มศ.5		จบอนุปริญญา/ ปวส.		จบปริญญาตรี		จบสูงกว่า ปริญญาตรี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	43	50.01	-	-	1	1.16	9	10.47	31	36.05	2	2.33	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	6	6.98	-	-	-	-	-	-	6	6.98	-	-	-	-
ช่างโลหะ	5	5.82	-	-	-	-	-	-	3	3.49	2	2.33	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	28	32.56	-	-	-	-	3	3.49	21	24.42	4	4.65	-	-
ช่างก่อสร้าง	4	4.65	-	-	-	-	-	-	3	3.49	1	1.16	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	100.02	-	-	1	1.16	12	13.96	64	74.43	9	10.47	-	-

จากตาราง 11 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ที่ทำงานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน ที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาอุตสาหกรรมเพิ่มเติม จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 43 คน (ร้อยละ 50.01) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 31 คน (ร้อยละ 36.05) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช..) จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.47) จบปริญญาตรี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3)
2. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 32.56) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 21 คน (ร้อยละ 24.42) จบปริญญาตรี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช..) จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49)
3. แรงงานที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างเครื่องกลโรงงาน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.98) จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
4. แรงงานจำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.82) ที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างโลหะ จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49) และอีกจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
5. แรงงานจำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) ที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางสาขาวิชาช่างก่อสร้าง จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงาน ที่มีความต้องการฝึกทักษะวิชาชีพทางอุตสาหกรรมเพิ่มเติม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน มีแรงงานที่จบการ

ศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 64 คน (ร้อยละ 74.43) อีกจำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.96) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และมีแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.47) นอกจากนี้อีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3)

ตาราง 12 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม จำแนกตามเพศ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ชาย		หญิง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	40	46.51	40	46.51	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	5	5.81	5	5.81	-	-
ช่างโลหะ	4	4.65	4	4.65	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	25	29.07	25	29.07	-	-
ช่างก่อสร้าง	11	12.79	11	12.79	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	1	1.16	1	1.16	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-
รวม	86	99.99	86	99.99	-	-

จากตาราง 12 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม โดยเป็นแรงงานที่หางานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด 86 คน มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีในวิชาชีพทางอุตสาหกรรมเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่างๆกัน 6 สาขาวิชาชีพ คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 46.51) ช่างยนต์ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 29.07)

ช่างก่อสร้าง จำนวน 11 คน (ร้อยละ 12.79) ช่างเครื่องกลโรงงาน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81)
ช่างโลหะ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) ต้องการความรู้ทาง
ทฤษฎีในสาขาวิชาชีพช่างท่อ - สุขภัณฑ์

ตาราง 13 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม จำนวนตามอายุ

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า 18 ปี		18-25 ปี		26-40 ปี		41-60 ปี		สูงกว่า 60 ปี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	40	46.51	-	-	29	33.72	10	11.63	1	1.16	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	5	5.81	-	-	5	5.81	-	-	-	-	-	-
ช่างโลหะ	4	4.65	-	-	3	3.49	1	1.16	-	-	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	25	29.07	-	-	18	20.93	7	8.14	-	-	-	-
ช่างก่อสร้าง	11	12.79	-	-	6	6.98	5	5.81	-	-	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	1	1.16	-	-	1	1.16	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	99.99	-	-	62	72.09	23	26.74	1	1.16	-	-

จากตาราง 13 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม โดยหางานในวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาอายุของแรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาชีพทางอุตสาหกรรมเพิ่มเติม จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 40 คน (ร้อยละ 46.51) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 33.72) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 10 คน (ร้อยละ 11.63) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี
2. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างยนต์ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 29.07) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 18 คน (ร้อยละ 20.93) และอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14)
3. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างก่อสร้าง มีจำนวน 11 คน (ร้อยละ 12.79) เป็นแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 6.98) และมีอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81)
4. แรงงาน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.81) ที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างเครื่องกลโรงงาน
5. แรงงาน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างโลหะ มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49) และอายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16)
6. แรงงานจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างท่อ - สุขภัณฑ์

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงาน ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่างๆ ทางอุตสาหกรรม จำแนกตามอายุ พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน มีแรงงานที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 72.09) อายุระหว่าง 26 - 40 ปี จำนวน 23 คน (ร้อยละ 26.74) และอีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) มีอายุระหว่าง 41 - 60 ปี

ตาราง 14 วิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครราชสีมาต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด

สาขาวิชาชีพ	รวม		ต่ำกว่า ม.3/ มศ.3		จบ ม.3/มศ.3		จบ ม.6/ปวช/ มศ.5		จบอนุปริญญา/ ปวส.		จบปริญญาตรี		จบสูงกว่า ปริญญาตรี	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	40	46.51	-	-	1	1.16	7	8.14	31	36.05	1	1.16	-	-
ช่างเครื่องกลโรงงาน	5	5.82	-	-	-	-	-	-	3	3.49	2	2.33	-	-
ช่างโลหะ	4	4.66	-	-	-	-	-	-	2	2.33	2	2.33	-	-
ช่างกระจก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างยนต์	25	29.07	-	-	-	-	4	4.65	19	22.09	2	2.33	-	-
ช่างก่อสร้าง	11	12.80	-	-	-	-	-	-	9	10.47	2	2.33	-	-
ช่างปูน-คอนกรีต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างท่อ-สุขภัณฑ์	1	1.16	-	-	-	-	1	1.16	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องเรือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างเครื่องปั้นดินเผา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่างออกแบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	86	100.02	-	-	1	1.16	12	13.95	64	74.43	9	10.48	-	-

จากตาราง 14 พบว่า แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งหางานในในวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งหมด 86 คน เมื่อพิจารณาวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงาน ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาชีพทางอุตสาหกรรมเพิ่มเติม จำแนกตามสาขาวิชาชีพต่างๆ พบว่า

1. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 40 คน (ร้อยละ 46.51) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 31 คน (ร้อยละ 36.05) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช..) จำนวน 7 คน (ร้อยละ 8.14) จบปริญญาตรี และจบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3) จำนวนระดับละ 1 คน (ร้อยละ 1.16)
2. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างยนต์ จำนวน 25 คน (ร้อยละ 29.07) เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 19 คน (ร้อยละ 22.09) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช..) จำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.65) และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33)
3. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างก่อสร้าง จำนวน 11 คน (ร้อยละ 12.80) จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.47) อีกจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
4. แรงงานจำนวน 5 คน (ร้อยละ 5.82) ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างเครื่องกลโรงงาน โดยเป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.49) และอีกจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.33) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
5. แรงงานจำนวน 4 คน (ร้อยละ 4.66) ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพช่างโลหะ เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี จำนวนระดับละ 2 คน (ร้อยละ 2.33)

6. แรงงานที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาช่างท่อ - สุข
ภัณฑ์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16)

เมื่อพิจารณาจำนวนรวมของแรงงาน ที่มีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขา
วิชาชีพต่างๆ ทางอุตสาหกรรม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด พบว่า ในจำนวนรวม 86 คน
มีแรงงานที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 64
คน (ร้อยละ 74.43) อีกจำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.95) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย (ม.6 หรือ มศ.5) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และมีแรงงานที่จบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.48) นอกจากนี้อีกจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) จบการ
ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ มศ.3)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

ในการศึกษาความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผลการศึกษาวิจัย ดังจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อสำรวจความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องการงานทำ จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากวิธีเลือกแบบเจาะจง จากแรงงานที่หางานในงานวันนัดพบแรงงาน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 – 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เฉพาะผู้ที่มีความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดในแบบสอบถาม ซึ่งมีลำดับของการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. สัมภาษณ์ ความต้องการประกอบอาชีพ หากต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมจึงสัมภาษณ์ที่อยู่ปัจจุบัน หากแรงงานต้องการประกอบอาชีพด้านอื่น และ/หรือ มีที่อยู่จังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ทักษะวิชาชีพที่มีความสามารถอยู่ จุดประสงค์ของการหางาน และบันทึกเพศของแรงงาน

3. สัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน ได้แก่ ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ การฝึกฝีมือเพิ่มเติม และวิชาชีพที่ต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม

สรุปผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการศึกษารูปได้ดังนี้คือ

1. แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ซึ่งหางานทำในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9 -10 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 86 คน ซึ่งส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี (ร้อยละ 72.09) จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 74.42) มีที่อยู่ในอำเภอต่างๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ส่วนมาก คือร้อยละ 41.86 มีที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง

ในจำนวนแรงงานทั้งหมด มีแรงงานถึงร้อยละ 97.67 ที่ต้องการหางานทำเพราะปัจจุบันยังไม่มียางานทำ โดยแรงงานส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.84) มีความสามารถในทักษะวิชาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาคือช่างยนต์ (ร้อยละ 24.42) ช่างก่อสร้าง (ร้อยละ 16.28) ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างปูน - คอนกรีต และช่างท่อ - สุขภัณฑ์ ตามลำดับ (ร้อยละ 4.65 , 3.49 , 1.16 และ 1.16 ตามลำดับ)

2. จากการสำรวจความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แรงงานมีความต้องการประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 5 สาขาวิชาชีพ จากการสำรวจ 11 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ต้องการประกอบอาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือร้อยละ 55.81 ในจำนวนนี้ส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี (ร้อยละ 40.70) และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 43.02) รองลงมาคือ ช่างยนต์ ร้อยละ 25.58 ช่างก่อสร้าง ร้อยละ 9.31 ช่างเครื่องกลโรงงาน ร้อยละ 8.14 และช่างโลหะ ร้อยละ 1.16 โดยทุกสาขาวิชาชีพ แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3. จากการสำรวจความต้องการพัฒนาฝีมือทางด้านทักษะวิชาชีพทางอุตสาหกรรมของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แรงงานมีความต้องการพัฒนาฝีมือทางด้านทักษะในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 5 สาขาวิชาชีพ จากการสำรวจ 11 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ

ต้องการประกอบอาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือร้อยละ 50.00 ในจำนวนนี้ส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี (ร้อยละ 33.72) และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 36.02) รองลงมาคือ ช่างยนต์ ร้อยละ 32.56 ช่างเครื่องกลโรงงาน ร้อยละ 6.98 ช่างโลหะ ร้อยละ 5.81 และช่างก่อสร้าง ร้อยละ 4.65 โดยทุกสาขาวิชาชีพ แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

4. จากการสำรวจความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติม ของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แรงงานมีความต้องการความรู้ทางทฤษฎีเพิ่มเติมในสาขาวิชาชีพต่างๆ กัน 6 สาขาวิชาชีพ จากการสำรวจ 11 สาขาวิชาชีพ ตามลำดับดังต่อไปนี้คือ ต้องการประกอบอาชีพช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือร้อยละ 46.51 ในจำนวนนี้ส่วนมากมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี (ร้อยละ 33.72) และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 36.05) รองลงมาคือ ช่างยนต์ ร้อยละ 29.07 ช่างก่อสร้าง ร้อยละ 12.79 ช่างเครื่องกลโรงงาน ร้อยละ 5.81 ช่างโลหะ ร้อยละ 4.65 และช่างท่อ - สุขภัณฑ์ ร้อยละ 1.16 โดยทุกสาขาวิชาชีพ แรงงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

อภิปรายผล

1. แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคือเป็นเพศชายทั้งหมด อาจเนื่องมาจากอาชีพทางอุตสาหกรรมที่จำแนกเป็น 11 สาขาวิชานั้น วิชาชีพที่นิยมใช้เป็นแรงงานเพศหญิง ได้แก่ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ ไม่ใช่เป็นวิชาชีพของท้องถิ่น ดังนั้นจึงไม่มีความต้องการจากสถานประกอบการหรือผู้จ้าง ทำให้แรงงานที่ต้องการประกอบอาชีพทางสาขาวิชาชีพนี้ต้องหางานทำในท้องถิ่นอื่น

จากข้อค้นพบที่พบว่าอายุเฉลี่ยของแรงงานส่วนมากอยู่ระหว่าง 18 - 25 ปี ซึ่งอายุในช่วงนี้สอดคล้องกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เป็นวุฒิทางการศึกษาสูงสุดของแรงงานส่วนมากที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงเป็นแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษา และเข้าสู่ตลาดแรงงาน ตามข้อค้นพบที่ว่า จุดประสงค์ของการหางานทำของแรงงานเกือบทั้งหมดยังไม่มียานทำ ดังนั้น แนวทางในการแก้ปัญหาการว่างงานของท้องถิ่น นอกจากการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการฝึกฝีมือระยะสั้น และการจัดหางานแล้ว สามารถที่จะสนับสนุน

ให้แรงงานกลุ่มนี้ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ในสถานศึกษา เพื่อลดภาวะการว่างงานในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

2. แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนมากที่สำรวจพบ มีความต้องการประกอบอาชีพ และพัฒนาทักษะ - ความรู้ทางวิชาชีพที่ตนเองมีความสามารถอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพที่ว่า การเลือกอาชีพต้องเป็นไปตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และค่านิยมของบุคคล นอกจากนี้ ข้อค้นพบยังพบว่าสภาพของแรงงาน และความต้องการประกอบอาชีพของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของตลาดแรงงาน หรือผู้จ้างในเขตจังหวัดภาคใต้ นั่นคือ ในภาคใต้ต้องการแรงงานในช่วงปี พ.ศ. 2540 - 2544 ที่เป็นแรงงานระดับกึ่งฝีมือชั้นสูง หรือช่างเทคนิคที่เป็นช่างอิเล็กทรอนิกส์และไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมาคือช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ ช่างเครื่องกลโรงงาน และช่างรับเหมาก่อสร้าง² สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพที่แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องการ คือ ช่างไฟฟ้า - อิเล็กทรอนิกส์ มากที่สุด รองลงมาคือช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง และช่างเครื่องกลโรงงาน ซึ่งข้อค้นพบนี้ทำให้ได้ทราบว่า การจัดการศึกษาในระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของจังหวัดนครศรีธรรมราชสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น แต่สิ่งที่เหมาะสมควรได้รับการพิจารณาต่อคือ ทักษะ และความรู้ของแรงงานนั้นตรงกับความต้องการของผู้จ้างหรือไม่

สิ่งหนึ่งที่นำพิจารณาได้แก่ ตลาดแรงงานของภาคใต้ ต้องการแรงงานระดับวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทางสาขาวิชาชีพช่างก่อสร้างมากที่สุด รองลงมาคือช่างซ่อมบำรุงรถยนต์ และวิศวกรเครื่องกลโรงงาน ดังนั้นการพัฒนาแรงงานของท้องถิ่นทางด้านการจัดการศึกษา จึงควรนำข้อค้นพบนี้ไปพิจารณา รวมทั้งในการสนับสนุนแรงงานระดับกึ่งฝีมือชั้นสูง หรือช่างเทคนิคให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น หากพิจารณาเพียงสภาพของแรงงานด้านเดียว ไม่พิจารณาถึงความต้องการของท้องถิ่น อาจจะมีผลให้เกิดปัญหาการว่างงานของแรงงานระดับวิชาชีพชั้นสูงในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐาน ดังนั้นควรมีการศึกษารายละเอียดเรื่องทักษะและความรู้ ที่แรงงานต้องการพัฒนาเพิ่มเติม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเป็นข้อมูลที่ลึกซึ้งและละเอียดขึ้น สำหรับการวางแผนทางการจัดการศึกษา ซึ่งรวมไปถึงการจัดการอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ ทั้งนี้เพราะการวางแผนการศึกษา

และการใช้กำลังคน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและเป็นสิ่งผสมผสานซึ่งกันและกัน การจัดการศึกษาเป็นการผลิตคนให้ตลาดแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษาระดับใด จำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกำลังคนในระดับต่างๆ สภาพและปัญหาการทำงานในขณะนั้น เช่น ปัญหาของผู้สำเร็จการศึกษาในบางสาขาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาทางด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้จ้าง เป็นต้น

การจัดการศึกษาถ้าจะให้ได้ผล จะต้องมีการวิเคราะห์อาชีพและสำรวจความต้องการแรงงานของผู้จ้าง ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่แท้จริงต่อการวางแผนผลิตกำลังคนในสาขาวิชาชีพต่างๆ ให้มีคุณภาพ และจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสม รวมทั้งมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนสามารถสนองต่อความต้องการของผู้จ้าง และต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี พร้อมทั้งสนองตอบนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ¹⁴ และ ควรคำนึงถึงความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น หรือแต่ละภาค ไม่ควรจัดการศึกษาทางด้านอาชีพเป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- 1 กรมการจัดหางาน. กำลังแรงงานและการมีงานทำ. กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน, กันยายน 2540 ; อ้างอิงมาจาก กองบริการตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน.
- 2 ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และ สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์. การศึกษาความต้องการแรงงานฝีมือในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯฉบับที่ 8 (2540 – 2544). มปท., ม.ป.ป.
- 3 กรมการจัดหางาน. กำลังแรงงานและการมีงานทำ. กองวิชาการและแผนงาน กรมการจัดหางาน, กันยายน 2540 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2539.
- 4 ศูนย์สนเทศแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. เอกสารประกอบการอบรมอาชีพอิสระ. สำนักกิจการนักศึกษา วิทยาลัยครูจันทระเกษม สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, ม.ป.ป.
- 5 ธนู แสงศักดิ์. การอาชีวศึกษา อดีต ปัจจุบัน อนาคต. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2527.
- 6 นิคม จัทรวิฑูร,ศ. แรงงานไทยจาก รสช ถึงชวน. สถาบันพัฒนาแรงงานไทย, 2536.
- 7 สัก กอแสงเรือง. รวมกฎหมายแรงงาน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, ม.ป.ป.
- 8 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา. ประวัติและผลงานช่างฝีมือดีเด่นของอยุธยา. ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคม วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2525.
- 9 วิจิตร บุญยศรีโรกุล. ความต้องการแรงงานด้านคุณภาพสำหรับช่างไฟฟ้าในระดับช่างเทคนิค. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2525
- 10 สมคิด ธรรมเรืองสกุลไทย. การวิเคราะห์การทำงานของช่างยนต์ระดับช่างฝีมือในโรงงานเมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรช่างยนต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.). คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2522
- 11 วิทยา ประยงค์พันธ์. การวิเคราะห์การปฏิบัติงานช่างไฟฟ้าสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ทำงานในกรุงเทพมหานคร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2523.

- 12 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม. ความต้องการกำลังคนของท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก ในช่วงปี พ.ศ. 2533 - 2539. พิษณุโลก : งานเอกสารการพิมพ์ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2532.
- 13 เกียรติศักดิ์ เจริญวุฒิ. วิเคราะห์แนวโน้มความต้องการแรงงานระดับ ปวช. และ ปวส. ของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติกในประเทศไทย. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.
- 14 ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. "แนวคิดในการบริหารการอาชีวศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรม" ในวารสารอาชีวศึกษา. 8 : 46, พฤษภาคม 2528.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ความต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม
และ ความต้องการพัฒนาฝีมือ
ของแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อการสัมภาษณ์
2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้คือ แรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำงานในงานวันนัดพบแรงงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 9-10 มิถุนายน พ.ศ.2542
3. เพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามกรุณาสัมภาษณ์ให้ผู้ตอบ ตอบทุก

ข้อ

วิธีการสัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์ ถามข้อมูลโดยสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดในแบบสอบถาม ซึ่งมีลำดับของการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. สัมภาษณ์ ความต้องการประกอบอาชีพ (ช่องที่ 2 อาชีพที่หางาน) หากต้องการประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรม(มี 11 วิชาชีพ ด้านล่าง)จึงสัมภาษณ์ที่อยู่ปัจจุบัน(ช่องที่ 3 อำเภอที่อยู่) หากแรงงานต้องการประกอบอาชีพด้านอื่น และ/หรือ มีที่อยู่จังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ต้องสัมภาษณ์ต่อ แต่ต้องบันทึกข้อมูลที่สัมภาษณ์ในช่องที่ 2 และ 3
2. สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ(ช่องที่ 4) อายุ(ช่องที่ 5) วุฒิทางการศึกษาสูงสุด(ช่องที่ 6)(ตามรายละเอียดด้านล่าง) จุดประสงค์ของการหางาน(ช่องที่ 7)(ตามรายละเอียดด้านล่าง) และ พื้นฐานวิชาชีพที่มีความสามารถ(ช่องที่ 8) (11 วิชาชีพ)
3. สัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาฝีมือของแรงงาน ได้แก่ ทักษะวิชาชีพที่ต้องการการฝึกฝีมือเพิ่มเติม (ช่องที่ 9)(11 วิชาชีพ) และวิชาชีพที่ต้องการความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติม(ช่องที่ 10)(11 วิชาชีพ)

รายละเอียดของการกรอกข้อมูล

อาชีพทางอุตสาหกรรม หมายถึง สาขาวิชาชีพ 11 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกลโรงงาน ช่างโลหะ ช่างกระจก ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ช่างปูน-คอนกรีต ช่างท่อ-สุขภัณฑ์ ช่างเครื่องเรือน ช่างเครื่องปั้นดินเผา และช่างออกแบบ

วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ได้แก่ ต่ำกว่า ม.3/มศ.3 จบ ม.3/มศ.3 จบ ม.6/ปวช./มศ.5 จบอนุปริญญา/ปวส. จบปริญญาตรี หรือ จบสูงกว่าปริญญาตรี

จุดประสงค์ของการหางาน ได้แก่ ยังไม่มีงานทำ เปลี่ยนงาน หรืออื่นๆ (ระบุเหตุผล)

